

Οι διεθνείς διαδρομές της ελληνικής χούντας

Από την 21η Απριλίου 1967 και τους Ιταλούς νεοφασίστες τρομοκράτες της δεκαετίας του '70, στα δίκτυα κατασκοπίας της C.I.A., τις μυστικές στρατιές της Μαύρης Διεθνούς και την ιαπωνική Γιακούζα το 1998

1. Η ελληνική χούντα και οι Ιταλοί νεοφασίστες

Μιλάνο, 12 Δεκεμβρίου 1969, ημέρα Παρασκευή. Ένας νεαρός άνδρας στα ματά ένα ταξί. Ανεβαίνει επάνω και προστάζει τον ταξιτζή να τον πάει λίγα μέτρα πιο κάτω, στην Αγροτική Τράπεζα, στην πλατεία Φοντάνα, ακριβώς πίσω από τον περίφημο καθεδρικό ναό. Στην καρδιά της οικονομικής πρωτεύουσας της Ιταλίας.

Εκεί, ο άγνωστος νεαρός λέει στον ταξιτζή να τον περιμένει. Ο ίδιος κατεβαίνει και παίρνει μαζί του μια μαύρη τσάντα τύπου 24 ώρες. Μπαίνει στην τράπεζα και βγαίνει μετά από λίγα λεπτά. Ο οδηγός πρόσεξε πως ήταν χωρίς την τσάντα. Ο άγνωστος λέει στον ταξιτζή να τον πάει λίγα μέτρα πιο κάτω, πληρώνει, κατεβαίνει και φεύγει. Λίγα λεπτά αργότερα, στις 4 και 37 ακριβώς, μια φοβερή έκρηξη

τίναξε στον αέρα την κεντρική αίθουσα της τράπεζας. Οι νεκροί είναι 17, οι τραυματίες 88.

Είναι η απαρχή της στρατηγικής της έντασης. Πήρε μπρος το χωρίς προηγούμενο κύμα βίας που θα χαρακτηρίσει με φοβερές βόμβες και τρομακτικές σφαγές την ιταλική πολιτική ζωή για μια ολόκληρη δεκαετία.

Όλες οι βόμβες σε τρένα και σε σιδηροδρομικούς σταθμούς, οι εκατοντάδες νεκροί και οι χιλιάδες ακρωτηριασμένοι υπήρξαν όλοι τους αθώα και ανύποπτα θύματα σκοτεινών γεωπολιτικών σχεδίων. Ο στόχος του ήταν να τεθεί εκτός παιχνιδιού το ισχυρό τότε Ιταλικό Κομμουνιστικό Κόμμα. Εμπνευστές του ήταν οι μυστικές υπηρεσίες της Ιταλίας και της Ουάσιγκτον. Εκτελεστές του ένα παράνομο νεοφασιστικό δίκτυο, που είχε απλώσει τα πλοκάμια του από τη Λατινική Αμερική έως τη Νότια Αφρική, περνώντας από τη χώρα μας. Αυτό το δίκτυο, που στη δεκαετία του '70 βαφτίστηκε «Μαύρη Διεθνής», παρέμεινε όλα αυτά τα χρόνια ουσιαστικά ανέπαφο.

Μπορεί να φανεί απίστευτο, αλλά 28 χρόνια από εκείνη την πρώτη φοβερή σφαγή στο Μιλάνο, υπάρχουν ακόμη δύο εισαγγελείς που δεν κουράστηκαν να διεξάγουν έρευνες για να βρουν επιτέλους τους ενόχους. Είναι ο εισαγγελέας του Μιλάνου Γκουίντο Σαλβίνι και η συνάδελφός του Μαρία Γκράτσια Πραντέλα. Και οι δυο τους ήταν μαθητές δημοτικού όταν έσκασε η πρώτη μεγάλη βόμβα, εκείνη στην Αγροτική Τράπεζα στην πλατεία Φοντάνα. Καθώς περνούσαν οι δεκαετίες και οι δύο μελλοντικοί εισαγγελείς ολοκλήρωναν τον κύκλο σπουδών τους, είδαν σταδιακά να κατηγορούνται και να αθωώνονται για τη φοβερή σφαγή ο αναρχικός Πιέτρο Βαλπρέντα, ύστερα οι νεοφασίστες Φράνκο Φρέντα και Τζοβάνι Βεντούρα. Σε κάποια φάση κατηγορήθηκαν και οι τρεις μαζί, σαν να μπορούσε να υπάρξει συνεργασία ανάμεσα σε αναρχικούς και νεοφασίστες βομβιστές. Όσπου, το 1985, όλοι τους, αναρχικοί και νεοφασίστες, αθωώθηκαν πανηγυρικά. Η βόμβα έμεινε ορφανή. Και γι' αυτό το πρώτο μεγάλο έγκλημα, όπως και για εκείνα που θα ακολουθήσουν, δεν πλήρωσε κανείς.

Στις 6 Φεβρουαρίου 1998 ο εισαγγελέας Σαλβίνι εξέδωσε τα πρώτα εντάλματα συλλήψεως. Ο νεαρός που έκανε τα πάντα για να τον προσέξει ο ταξιτζής ενώ τοποθετούσε τη βόμβα στην τράπεζα εκείνο το μοιραίο απόγευμα του 1969, είναι ένας νεοφασίστας της πόλης Πάντοβα. Ονομάζεται Ντέλφο Τζόρτζι. Τη χρονιά εκείνη ήταν φοιτητής ιαπωνικής γλώσσας στο Ινστιτούτο Ανατολικών Σπουδών της Νάπολης. Όλοι όμως τον ήξεραν για την πολιτική του δράση στις γραμμές της νεοφασιστικής οργάνωσης Νέα Τάξη.

Τώρα, που είναι 50 χρονών, ο Τζόρτζι έχει εγκατασταθεί μόνιμως στο Τόκιο. Παντρεύτηκε την κόρη ενός μεγαλονομού της Γιακούζα, της γιαπωνέζικης μαφίας. Πήρε την ιαπωνική υπηκοότητα και δημιούργησε μέσα σε δύο δεκαετίες έναν πραγματικό εμπορικό κολοσσό. Η μητρική χόλντινγκ του ονομάζεται Yu-Lu S.A. και ασχολείται με εισαγωγές-εξαγωγές μόδας.

Με τον Τζόρτζι είχαν ασχοληθεί οι μεγάλες ευρωπαϊκές εφημερίδες ακόμη πριν φτάσουν στο πρόσωπό του οι εισαγγελείς του Μιλάνου: Το 1993, πράγματι,

δύο χρόνια πριν από τη δολοφονία του, είχε δανείσει μερικά εκατομμύρια δολάρια στον στυλίστα Μαουρίτσιο Γκούτσι.

Τώρα ο Τζόρτζι εντοπίστηκε, αλλά δεν υπάρχει καμία ελπίδα να εκδοθεί από την Ιαπωνία. Ο δισεκατομμυριούχος, πρώην βομβιστής, θα συνεχίσει, από το πολυτελές γραφείο του στην ιδιόκτητη πολυκατοικία στο κέντρο του Τόκιο, να κινεί τα νήματα της Μαύρης Διεθνούς.

Στις έρευνές του όμως ο εισαγγελέας Σαλβίνι έφτασε και σε ένα άλλο σημαντικό συμπέρασμα: Πως η ελληνική χούντα έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στη στρατηγική της έντασης στην Ιταλία, από τις 12 Δεκεμβρίου 1969 μέχρι την πτώση της.

Το ευρύτερο πλαίσιο συνεργασίας ανάμεσα στο ελληνικό στρατιωτικό καθεστώς και τους Ιταλούς νεοφασίστες τρομοκράτες ήταν ήδη γνωστό, αφού ήδη την επομένη της βομβιστικής επίθεσης στο Μιλάνο, στις 12 Δεκεμβρίου 1969 έπεσαν βροχή οι καταγγελίες Ιταλών και Ελλήνων αντιφασιστών. Τώρα όμως, ο εισαγγελέας Σαλβίνι κατάφερε να ανακαλύψει όχι μόνο καινούργιες λεπτομέρειες για τη δράση των χουντικών στην Ιταλία, παρά έφτασε και σε νέα και ανέκδοτα πολιτικά συμπεράσματα. Εξακρίβωσε δηλαδή πως η απριλιανή δικτατορία στις επαφές της με τον ιταλικό νεοφασιστικό υπόκοσμο δεν ακολούθησε απλώς μια λογική «εκλεκτικών συγγενειών», στη βάση της ίδιας αυταρχικής και αντιδημοκρατικής ιδεολογίας. Ούτε προσέφερε απλώς τη χώρα μας ως εξωτερική «βάση» υποστήριξης και κάλυψης των ξένων «μαύρων» τρομοκρατών.

Η ελληνική χούντα, με άλλα λόγια, υποστήριξε ενεργά την νεοφασιστική τρομοκρατική επίθεση στην Ιταλία για να εξυπηρετήσει και δικά της γεωπολιτικά σχέδια. Να διαπιστευθεί δηλαδή στους υπερατλαντικούς προστάτες της ως η μόνη σταθερή σύμμαχος στη Μεσόγειο. Για να επιβάλει αυτό το στόχο, και για να αποφύγει τη διεθνή απομόνωσή της και την αποπομπή από το Ν.Α.Τ.Ο., δεν δίστασε να καταφύγει ακόμη και στις βόμβες.

Στην απέραντη δικογραφία που ετοίμασε ο εισαγγελέας Σαλβίνι υπάρχει ένα ολόκληρο κεφάλαιο αφιερωμένο στις ραδιουργίες της ελληνικής χούντας στην Ιταλία. Πρόκειται για το έβδομο κεφάλαιο της πραγματογνωμοσύνης που συνέταξε για λογαριασμό του Μιλανέζου εισαγγελέα ο καθηγητής Άλντο Τζανούλι του Πανεπιστημίου του Μπάρι. Ο Τζανούλι, με εντολή του Σαλβίνι, έσκαψε για πρώτη φορά στα απόρρητα αρχεία των ιταλικών μυστικών υπηρεσιών, της αστυνομίας και του Υπουργείου Εξωτερικών.

Το κεφάλαιο που μας αφορά τιτλοφορείται εύγλωττα: «Η ιταλο-ελληνική διπλωματική κρίση του 1969 και τα επακόλουθά της στην Ατλαντική Συμμαχία».

Στη βάση των στοιχείων που του προσκόμισε ο πραγματογνώμονας, ο δικαστής αναφέρει πως το πραξικόπημα της 21ης Απριλίου 1967 προκάλεσε σοβαρότατη κρίση στους κόλπους του Ν.Α.Τ.Ο. στην περίοδο 1969-'70, αφού «εξόργισε την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη και αντιπροσώπευσε για πολλά χρόνια ένα ιδιαίτερα ακανθώδες πρόβλημα για τη διπλωματία των δυτικών χωρών».

«Η σημασία του ελληνικού προβλήματος, πράγματι, ξεπερνούσε κατά πολύ τα

σύνορα της ίδιας της χώρας», συνεχίζει ο Ιταλός εισαγγελέας: «Για πρώτη φορά μετά τον πόλεμο, ένα ευρωπαϊκό κράτος περνούσε από τη δημοκρατία σε θεσμικό πλαίσιο φασιστικού τύπου. Αυτό είχε δημιουργήσει ένα προηγούμενο που έβαζε πολλούς σε ανησυχία, ενώ ορισμένους άλλους τους ενθάρρυνε. Σίγουρα όμως ήταν σημαντικό για τους πάντες».

Ο δικαστής δεν παραλείπει να προσθέσει πως οι ίδιοι οι χουντικοί στην εξουσία αρνήθηκαν πάντα να αυτοχαρακτηριστούν νεοφασίστες. Παρ' όλα αυτά, «η ευρωπαϊκή άκρα δεξιά — και πρώτη και καλύτερη η ιταλική — έστρεψε αμέσως το βλέμμα της προς τη χούντα των συνταγματαρχών και τη θεώρησε από την πρώτη στιγμή φιλικό καθεστώς. Τη θεώρησε επίσης και πολλά υποσχόμενο σημάδι πως θα αντιστρεφόταν εκείνη η τάση που είχε οδηγήσει την άκρα δεξιά στο περιθώριο των δημοκρατικών πολιτικών συστημάτων. Αφ' ετέρου», συνεχίζει ο Σαλβίνι, «τα αισθήματα φιλίας των Ευρωπαίων νεοφασιστών βρήκαν άμεση και ανοιχτή ανταπόκριση από μέρους του ελληνικού στρατιωτικού καθεστώτος, που δεν φάνηκε φειδωλό ούτε σε χρηματοδοτήσεις ούτε σε φιλοξενία».

Εκείνοι που είχαν φανερά ή κρυφά ανησυχήσει για το πραξικόπημα ήταν τα ευρωπαϊκά μέλη του Ν.Α.Τ.Ο. Οι χώρες αυτές όμως δεν θέλησαν να εκφράσουν ανοιχτά τη δυσαρέσκειά τους παρά μόνο στις αρχές του 1968, μετά το αποτυχημένο αντιπραξικόπημα και τη φυγή του Κωνσταντίνου. «Η εκθρόνιση του μονάρχη, που ως αρχηγός του κράτους εξέφραζε τη βούληση της χώρας και προς το εξωτερικό», γράφει ο Ιταλός δικαστής, «προσέφερε τέλεια τυπική δικαιολογία σε όσους ήθελαν να ανοίξει συζήτηση γύρω από τη θέση της Ελλάδας στο διεθνές σύστημα, ώστε να επιτευχθεί κάποιας μορφής πάγωμα».

Αμέσως λοιπόν οι σοσιαλδημοκρατικές κυβερνήσεις των σκανδιναβικών χωρών (Δανία, Νορβηγία και Σουηδία, στις οποίες προστέθηκε γρήγορα και η Ολλανδία) έθεσαν επί τάπητος το πρόβλημα των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς στους οποίους συμμετείχαν: στο Ν.Α.Τ.Ο., το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Ευρωπαϊκή Κοινή Αγορά, τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας.

Μετά τη σύντομη ανακωχή που απολαμβάνει η χούντα χάρη στη σοβιετική εισβολή στην Τσεχοσλοβακία τον Αύγουστο του '68, η επίθεση των τεσσάρων βορειοευρωπαϊκών χωρών συνεχίστηκε. Η Ιταλία, άμεσα ενδιαφερόμενη για γεωγραφικούς και όχι μόνο λόγους, κράτησε μια στάση αναμονής. Ο τότε Ιταλός πρέσβης στην Αθήνα Ντ' Ορλάντι στις κρυπτογραφημένες αναφορές του προς το Υπουργείο Εξωτερικών δεν παύει να μιλά για τη «σταθερότητα» που εξασφάλισαν οι συνταγματάρχες και για τις «εξαίρετες προοπτικές» οικονομικής συνεργασίας με το νέο στρατιωτικό καθεστώς.

Στην πραγματικότητα όμως, παρ' όλο το ευχολόγιο του Ιταλού διπλωμάτη, οι ελληνο-ιταλικές σχέσεις επιδεινώθηκαν σχεδόν αμέσως. Η αφορμή υπήρξε η επίσκεψη στην Ιταλία του Ανδρέα Παπανδρέου το Μάρτιο του 1969. Αμέσως μόλις έγινε γνωστή η επικείμενη επίσκεψη, οι χουντικοί κάλεσαν τον Ντ' Ορλάντι και του ζήτησαν η ιταλική κυβέρνηση να απαγορεύσει στην κρατική τηλεόραση RAI

να μεταδώσει συνέντευξη του αντιστασιακού ηγέτη. Ο Ιταλός πρέσβης δέχτηκε να μεταφέρει στη Ρώμη το ελληνικό αίτημα. Πρόσθεσε όμως, με αρκετή δόση υποκρισίας, πως «η RAI είναι εντελώς αυτόνομη και ήταν επομένως αδύνατο για την κυβέρνηση να επέμβει».

Την επόμενη ημέρα, στις 6 Μαρτίου 1969, ο πρώτος γραμματέας της αμερικανικής πρεσβείας στη Ρώμη επισκέφτηκε τον γενικό γραμματέα της συζήτησης· ο Αμερικανός διπλωμάτης αναφέρθηκε και στην επίσκεψη Παπανδρέου, λέγοντας πως ο Έλληνας πολιτικός «δεν χαίρει μεγάλης εκτιμήσεως στις Ηνωμένες Πολιτείες, εξαιτίας του ασταθούς χαρακτήρα του».

Οι πιέσεις αυτές τελικά δεν είχαν αποτέλεσμα και ο Ανδρέας όχι μόνον ήρθε στη Ρώμη, παρά εξασφάλισε και συνάντηση με τον τότε υπουργό Εξωτερικών Πιέτρο Νένι. Ο Νένι ήταν παράλληλα και γραμματέας του Ιταλικού Σοσιαλιστικού Κόμματος (που τότε ονομαζόταν Ενοποιημένο Σοσιαλιστικό Κόμμα, αφού είχε συμπεριλάβει και τους σοσιαλδημοκράτες). Του ίδιου εκείνου κόμματος δηλαδή που είχε προσκαλέσει τον Ανδρέα στη Ρώμη και που παρείχε τη μεγαλύτερη βοήθεια στο Π.Α.Κ. Ιταλίας.

Η συνάντηση αυτή προκάλεσε πραγματική διπλωματική θύελλα μεταξύ Αθήνας και Ρώμης. Στις 7 Μαρτίου ο Ιταλός πρέσβης στην Αθήνα μετέφερε στους ανωτέρους του στο Υπουργείο Εξωτερικών τις απειλές των χουντικών: «Θέλουν να μάθουν κατά πόσο αληθεύουν οι πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες ο Νένι και άλλοι εκπρόσωποι του Σοσιαλιστικού Κόμματος διαβεβαίωσαν τον Ανδρέα Παπανδρέου πως θα τον βοηθήσουν στον αγώνα του εναντίον της ελληνικής κυβέρνησης. Η ελληνική κυβέρνηση», προσθέτει ο Ιταλός πρέσβης, «μελετά ήδη από τώρα τα επακόλουθα που αυτά τα γεγονότα ενδέχεται να προκαλέσουν και τα αντίμετρα που θα λάβει αν αυτές οι πληροφορίες επαληθευτούν».

Στη συνέχεια είναι ο χουντικός πρέσβης στη Ρώμη Αντώνιος Πούμπουρας που επισκέπτεται για να διαμαρτυρηθεί τον χριστιανοδημοκράτη υφυπουργό Εξωτερικών Πεντίνι και δυο ημέρες αργότερα τον ίδιο τον υπουργό Νένι.

Ο Ιταλός σοσιαλιστής ηγέτης, αδιαφορώντας για τη θέση που κατέχει, απαντά στον εκπρόσωπο της χούντας με τρόπο καθόλου διπλωματικό: «Τα κριτήρια που με εμπνέουν στη στάση μου απέναντι στην Ελλάδα», του απαντά, «είναι εκείνα που υποχρεώνουν τις χώρες μέλη του Ο.Η.Ε., του Ν.Α.Τ.Ο. και του Συμβουλίου της Ευρώπης, να σέβονται τις ιδεολογικές και πολιτικές αρχές της ελευθερίας και της δημοκρατίας, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση για να συμμετάσχει κανείς στους οργανισμούς αυτούς».

Η ελληνική αντίδραση φάνηκε διά μέσου του ελεγχόμενου τότε Τύπου. Άρχισε αμέσως στις αθηναϊκές εφημερίδες μια μεθοδευμένη εκστρατεία εναντίον του Νένι, του Σοσιαλιστικού Κόμματος και γενικότερα εναντίον της Ιταλίας. Η γειτονική μας χώρα χαρακτηρίστηκε τότε «ο μέγας ασθενής» της Δυτικής Ευρώπης.

«Για πρώτη φορά» σχολιάζει ο Σαλδίνι, «μια ελληνική εφημερίδα, ο «Ελεύθερος Κόσμος», μίλησε ανοιχτά για την αναγκαιότητα να επέμβει ο στρατός για να σώσει την Ιταλία από την αναρχία και να εδραιώσει ένα «ισχυρό εθνικό καθε-

στώς»».

Οι τριβές μεταξύ Αθήνας και Ρώμης συνεχίστηκαν μέχρι το τέλος Μαρτίου '69. Το νέο έναυσμα το έδωσε το ψήφισμα προ ημερησίας διατάξεως που κατέθεσε στη Γερουσία ο γερουσιαστής Αντονιτσέλι της ανεξάρτητης αριστερής ομάδας (που εκλεγόταν στη λίστα του Ιταλικού Κ.Κ.). Το ψήφισμα δέσμευε την ιταλική κυβέρνηση να εγείρει το ζήτημα της δικτατορίας στην Ελλάδα σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς.

Πριν ακόμη το ψήφισμα συζητηθεί στην ολομέλεια της Γερουσίας, ο υπουργός Εξωτερικών Νένι το υιοθέτησε εν ονόματι όλης της κυβέρνησης.

Ο Έλληνας ομόλογός του Πιπινέλης κάλεσε την επομένη συνέντευξη Τύπου στην οποία κατηγόρησε την Ιταλία για επέμβαση στα εσωτερικά της χώρας μας.

Από εδώ και στο εξής, όμως, η ελληνοϊταλική διαμάχη μεταφερόταν στους διεθνείς οργανισμούς. Και το πρώτο κρίσιμο ραντεβού ήταν η ατλαντική συνέλευση που συνεδρίασε στην Ουάσιγκτον στις αρχές Απριλίου '69. Εκεί και η ομάδα των σκανδιναβικών χωρών και η Ιταλία έθεσαν πράγματι το θέμα κατά πόσο ήταν νόμιμη η παραμονή της χούντας στο Ν.Α.Τ.Ο. Στην Ουάσιγκτον όμως η αμερικανική κυβέρνηση κατάφερε να αναβάλει κάθε απόφαση για το προσεχές ατλαντικό συμβούλιο, που θα συνεδρίαζε την Άνοιξη του 1970 στη Ρώμη. Εκεί θα επραγματοποιείτο η τελική σύγκρουση για το ελληνικό ζήτημα ανάμεσα στις τέσσερις φατρίες στις οποίες είχε διαφευθεί, πάντα σύμφωνα με τη δικογραφία του Σαλβίνι, το Ν.Α.Τ.Ο.:

Χώρες ριζικά αντίθετες προς τη χούντα: Ιταλία, Ολλανδία, Νορβηγία, Δανία.

Χώρες μάλλον αντίθετες: Γερμανία, Βρετανία, Βέλγιο, Ισλανδία.

Αβέβαιες: Λουξεμβούργο.

Μάλλον ευνοϊκές προς τη χούντα: Γαλλία, Καναδάς.

Σίγουρα ευνοϊκές: Η.Π.Α., Τουρκία, Πορτογαλία.

Αυτός ο συσχετισμός δυνάμεων, μάλλον δυσμενής προς τους συνταγματάρχες των Αθηνών, γινόταν ακόμη δυσμενέστερος στο Συμβούλιο της Ευρώπης, όπου, από τις χώρες που διατίθονταν ευνοϊκά προς τη χούντα, ήταν παρούσα μόνον η Τουρκία. Ενώ, από την άλλη, οι εχθροί της δικτατορίας μπορούσαν να υπολογίσουν στην υποστήριξη και της Σουηδίας.

«Γι' αυτό, η μάχη στο Συμβούλιο της Ευρώπης φάνηκε να έχει ήδη κριθεί για την ελληνική κυβέρνηση», αναφέρει ο Σαλβίνι: «Αν όμως το Συμβούλιο αποφάσιζε να καταδικάσει την Αθήνα, αυτό θα είχε ως αναπόφευκτο αποτέλεσμα να βάλει σε κίνδυνο και την παραμονή της Ελλάδας στο Ν.Α.Τ.Ο. Η Γερμανία και η Βρετανία, πράγματι, άπαξ κι εκφράστηκαν εναντίον των Αθηνών, δύσκολα θα μπορούσαν να διαφοροποιήσουν την ψήφο τους. Οι αβέβαιοι θα επηρεάζονταν και οι Γάλλοι θα είχαν ακόμη λιγότερους λόγους να εκτεθούν, προκαλώντας ρήξη με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες για να τοποθετηθούν, ουσιαστικά μόνον τους, με τις Η.Π.Α. Η υπεράσπιση του ελληνικού καθεστώτος, έτσι, θα έπεφτε αποκλειστικά και μόνο στις πλάτες των Αμερικανών, με την ύπουλη βοήθεια των Τούρκων καθώς και της Πορτογαλίας [όπου τότε κυβερνούσε ο φασίστας δικτάτορας Καετάνο,

Σ.Σ.]. Με μεγάλη οξυδέρκεια, λοιπόν, η ελληνική κυβέρνηση εντόπισε στην Ιταλία το μοχλό της αντίπαλης παράταξης, άρα τον κυριότερο στόχο προς τον οποίο έπρεπε να στραφούν οι ενέργειές της».

Αυτό εξηγεί, συνεχίζει ο Ιταλός δικαστής, την παρατεταμένη εκστρατεία του αθηναϊκού Τύπου εναντίον του Νένι και του κόμματός του. Παράλληλα, στις επαφές τους με τον Ιταλό πρέσβη στην Αθήνα, οι χουντικοί εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών εξακολουθούσαν να απειλούν ανοιχτά με οικονομικά αντίμετρα εναντίον της χώρας του.

Τα απόρρητα αρχεία από τα οποία άντλησε τις πληροφορίες του ο Ιταλός εισαγγελέας είναι πλούσια σε πληροφορίες. Η ιταλική αντικατασκοπία S.I.D., το Γραφείο Απορρήτων Υποθέσεων του Υπουργείου Εσωτερικών, το Υπουργείο Εξωτερικών και άλλοι μυστικοί ή φανεροί μηχανισμοί της Ιταλίας, παρακολουθούσαν βήμα-βήμα τις κινήσεις της ελληνικής χούντας.

Μετά την επίσκεψη του Παττακού στην Ουάσιγκτον με την ευκαιρία της κηδείας του Αϊζενχάουερ, ο εκεί Ιταλός πρέσβης Λοντοβίκο Ορτόνα σπεύδει να ενημερώσει το υπουργείο του: «Οι κυβερνώντες των Αθηνών», τηλεγραφεί, «είναι ανήσυχοι διότι η κυβέρνηση Νίξον απέφυγε οποιαδήποτε δέσμευση».

Ακόμη και η μυστική υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών (που έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στη στρατηγική της έντασης) παρακολουθεί με ζωηρό ενδιαφέρον τις συνεδριάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης που ασχολούνται με την Ελλάδα.

Στις αρχές Μαΐου εκτεταμένη αναφορά στο Γραφείο Απορρήτων του Υπουργείου Εσωτερικών ξεκινά από τις κινήσεις του Νένι ως εκ περιτροπής προέδρου του Συμβουλίου της Ευρώπης και καταλήγει στη στενή συνεργασία που είχε αναπτύξει τότε η χούντα με τον ιταλικό ακροδεξιό Τύπο και προπαντός με την εφημερίδα «Τέμπο» της Ρώμης.

Συντάκτης τότε της εφημερίδας αυτής ήταν ο Πίνο Ράουτι, ιδρυτής και ηγέτης της Νέας Τάξης και μέγας προπαγανδιστής (με το αζημίωτο φυσικά) της χούντας στην Ιταλία.

Εκείνη ακριβώς την περίοδο ο Στυλιανός Παττακός θα παραχωρήσει μια «βαρυσήμαντη» συνέντευξη στην δημοσιογράφο Τζάνα Πρεντάσι (πιο γνωστή με το δημοσιογραφικό ψευδώνυμο Τζάνα Πρέντα) του ακροδεξιού περιοδικού «Il Borghese». Ο ισχυρός ανήρ της χούντας τής δήλωσε απερίφραστα πως ελπίζει στον «άγνωστο συνταγματάρχη» για να βάλει τάξη στην Ιταλία.

Τον Ιούλιο του '69, όμως, η ιταλική κυβέρνηση αλλάζει. Στο Υπουργείο Εξωτερικών δεν είναι πια ο σοσιαλιστής Νένι, παρά ο χριστιανοδημοκράτης Άλντο Μόρο. Η χούντα δεν έκρυψε στον Ιταλό πρέσβη Ντ' Ορλάντι την «ευαρέσκειά της» για την επιστροφή ενός χριστιανοδημοκράτη επικεφαλής της ιταλικής διπλωματίας. Στην πραγματικότητα όμως, επισημαίνει ο Ιταλός δικαστής, η χριστιανοδημοκρατική αριστερά, στην οποία ανήκε κατά κάποιον τρόπο και ο Μόρο, είχε επίσης υιοθετήσει ιδιαίτερα κριτική στάση απέναντι στη δικτατορία.

Το Σεπτέμβριο του ίδιου χρόνου, ο Ιταλός πρέσβης στην Αθήνα αναφέρει στους

ανωτέρους του πως η χούντα αρχίζει να μελετά το ενδεχόμενο να εγκαταλείψει αυθόρμητα το Συμβούλιο της Ευρώπης, κατόπιν υποδείξεως «φιλικών κυβερνήσεων που αισθάνονται αμηχανία να καταψηφίσουν την Αθήνα».

Εγκαταλείφθηκε, αντίθετα, η ιδέα μιας λύσης αλά ισπανικά: δηλαδή η αυθόρμητη κι εθελουσία έξοδος της Ελλάδας από το Ν.Α.Τ.Ο., που θα αντισταθμιζόταν από «πλούσιες» και «καρποφόρες» διμερείς συμφωνίες με την Ουάσιγκτον. Η χούντα κατανόησε πως η μόνη δυνατή ερμηνεία που θα έδινε η ίδια η ελληνική κοινή γνώμη θα ήταν πως το στρατιωτικό καθεστώς «βρίσκεται σε πλήρη απομόνωση ακόμη και ανάμεσα στους συμμάχους».

Επιπλέον, διαβάζουμε στη δικογραφία, «το προηγούμενο της Ελλάδας θα μπορούσε να αποβεί επικίνδυνο και για την Πορτογαλία». Κάτι που η Ουάσιγκτον ήθελε να αποφύγει πάση θυσία, ιδιαίτερα εκείνη την περίοδο, όταν αποσκοπούσε να επιβάλει την είσοδο στο Ν.Α.Τ.Ο. ακόμη και της Ισπανίας του Φράνκο.

Σε ό,τι αφορά πάντως το ευαίσθητο ελληνο-ιταλικό μέτωπο, ήταν αρκετή η συζήτηση που διεξήχθη στην ιταλική Βουλή στα μέσα Σεπτεμβρίου για να εξανεμισθούν οι τελευταίες ελπίδες που η χούντα είχε εναποθέσει στον Μόρο. Ο νέος υπουργός Εξωτερικών, πράγματι, επαναδιετύπωσε «τη δέσμευση της Ιταλίας να δραστηριοποιηθεί σε όλα τα διεθνή φόρουμ εναντίον του δικτατορικού καθεστώτος στην Αθήνα».

Η απάντηση της χούντας ήταν να γεμίσει ξανά τον αθηναϊκό Τύπο με επιθέσεις εναντίον της Ιταλίας και με ανοιχτές πλέον εκκλήσεις στις ιταλικές ένοπλες δυνάμεις να «επιβάλουν επιτέλους την τάξη». Η εφημερίδα «Ακρόπολις» έφτασε στο σημείο να δημοσιεύσει ανταπόκριση από τη Ρώμη για να εκθειάσει τα παραστρατιωτικά στρατόπεδα που είχε οργανώσει το ίδιο καλοκαίρι ο νεοφασίστας Λόρις Φακινέτι της εξτρεμιστικής οργάνωσης «Ευρώπη - Πολιτισμός». Ήταν η ίδια εκείνη οργάνωση που λίγους μήνες αργότερα θα σχηματοθετήσει με τη χούντα μια θλιβερή παράσταση. Μέλη της θα διανέμουν προκηρύξεις με αντικαθεστωτικό περιεχόμενο έξω από μεγάλα καταστήματα στο κέντρο της Μόσχας. Λίγες εβδομάδες αργότερα έκαναν το ίδιο στο κέντρο της Αθήνας. Σκοπός της θεατρικής αυτής παράστασης ήταν να αποδειχτεί πως η ελληνική χούντα ήταν «πιο φιλελεύθερη» από τους Σοβιετικούς κομμουνιστές...

Τελικά η κρίσιμη συνεδρίαση του Συμβουλίου της Ευρώπης που πρέπει να αντιμετωπίσει το φλέγον πρόβλημα της χούντας, πραγματοποιείται στο Παρίσι, μαγεία του ημερολογίου, ακριβώς στις 12 Δεκεμβρίου 1969. Πριν καν ο εκ περιτροπής πρόεδρος Άλντο Μόρο θέσει το θέμα για συζήτηση, ο εκπρόσωπος της χούντας ανήγγειλε πως η Ελλάδα αποσύρεται αυθόρμητα.

«Αφού έχασε αυτή τη μάχη», σχολιάζει ο Ιταλός δικαστής, «το καθεστώς των συνταγματαρχών συγκέντρωσε τις δυνάμεις του για να μην χάσει την πιο σημαντική, εκείνη στους κόλπους της Ατλαντικής Συμμαχίας».

Σύμφωνα μάλιστα με κάποια αναφορά που έστειλε την ίδια ημέρα η ιταλική αντικατασκοπία S.I.D., ήταν ο ίδιος ο Μόρο που «έπεισε» τελικά τους χουντικούς

να μην φτάσουν μέχρι την ψηφοφορία, διότι «ανησυχούσε πως μια ενδεχόμενη καταψήφιση από μέρους της Ιταλίας θα μπορούσε να διακυβεύσει τις συμφωνίες με τη ΦΙΑΤ για να δημιουργηθεί εργοστάσιο παραγωγής αυτοκινήτων με μεικτό ιταλο-ελληνικό κεφάλαιο».

Στην πραγματικότητα όμως, ακριβώς εκείνη την περίοδο, η ΦΙΑΤ θα κάνει παρόμοιες επενδύσεις όχι στην Ελλάδα, παρά στην Τουρκία, σε συνεργασία με τον όμιλο Τόφας.

Γεγονός πάντως είναι πως η αντιχουντική δράση της ιταλικής κυβέρνησης αποκορυφώνεται ακριβώς την ημέρα που οι Ιταλοί νεοφασίστες αποφασίζουν να τινάξουν στον αέρα την Αγροτική Τράπεζα στο Μιλάνο. Ο ίδιος ο δικτάτορας Παπαδόπουλος εκείνη ακριβώς τη μοιραία 12 Δεκεμβρίου είχε συνοδεύσει την αναγγελία της απόσυρσης με μια απειλητική προειδοποίηση προς τους Ευρωπαίους: «Από εδώ και στο εξής θα έχετε να κάνετε με έναν ακόμη πιο φανατικό εχθρό: την εσωτερική αναρχία!». Κατά διαβολική σύμπτωση, όλος ο παράνομος πραξικοπηματικός μηχανισμός που είχε στηθεί τότε στην Ιταλία, και χάρη στην ενεργό υποστήριξη της χούντας, φρόντισε αμέσως να κατηγορήσει τους αναρχικούς για τη βόμβα. Ή μήπως δεν είναι αθώες συμπτώσεις;

Ο Μόρο θυμήθηκε το περιστατικό εννέα χρόνια αργότερα, το Μάρτιο του 1978, όταν ήταν όμηρος στα χέρια των Ερυθρών Ταξιαρχιών: «Έμαθα για τη βόμβα όταν ήμουν στο Παρίσι, ως πρόεδρος του Συμβουλίου της Ευρώπης. Καθώς τελείωνε η πρωινή συνεδρίαση, πήρα στα χέρια μου το φοβερό φλας πρακτορείου, το οποίο μας έδωσε την αίσθηση πως κάτι το ανήκουστα σοβαρό ωρίμαζε στη χώρα μας», δήλωσε στους απαγωγείς του.

Ο Ιταλός δικαστής εντόπισε σε αυτό το σημείο κάποια ασυνέπεια. Η βόμβα εξερράγη στις 4:37 το απόγευμα και η βεβαιότητα ότι επρόκειτο για τρομοκρατική επίθεση επιτεύχθηκε μόνο μετά τις 5. Πώς μπορούσε ο Μόρο να το ξέρει «καθώς τελείωνε η πρωινή συνεδρίαση»; Ήταν λάθος που οφειλόταν στις δραματικές συνθήκες κάτω από τις οποίες ο Μόρο υπαγόρευσε τα «πρακτικά» αυτής της «δίκης» στο «λαϊκό δικαστήριο» των Ερυθρών Ταξιαρχιών; Ή ο τότε υπουργός Εξωτερικών είχε μάθει εκ των προτέρων τι θα συνέβαινε μέσα σε λίγες ώρες;

Γεγονός πάντως είναι πως μετά την φοβερή σφαγή του Μιλάνου η στάση του Μόρο άλλαξε αισθητά. Σε όσους τον ρωτούσαν εάν το προηγούμενο του Συμβουλίου της Ευρώπης θα ίσχυε και για το Ν.Α.Τ.Ο., απαντούσε μόνιμα πως «τα δύο προβλήματα είναι εντελώς διαφορετικά».

Δεν έλειψαν φυσικά και οι υψηλές πιέσεις από μέρους της Ουάσιγκτον. Πιέσεις στις οποίες, παραδοσιακά, η ιταλική διπλωματία είναι πολύ ευαίσθητη. Έτσι, στις 2 Μαρτίου 1970 ο Ιταλός πρέσβης συνάντησε τον Αμερικανό ομόλογό του στην Αθήνα. Τρεις ημέρες αργότερα, η ιταλική πρεσβεία στο Λονδίνο αναφέρει για τη δυσφορία Βρετανών και Γερμανών να τεθεί το θέμα της Ελλάδας στην επικείμενη πλέον ατλαντική συνέλευση της Ρώμης. Στις 6 Μαΐου ο Χίλερμπραντ, στενός συνεργάτης του τότε Αμερικανού υπουργού Εξωτερικών Χένρι Κίσινγκερ, συνεχάρη τους Ιταλούς για τη συνεισφορά τους στην προσπάθεια να πειστούν οι

Σκανδιναβοί σύμμαχοι να μην επιμείνουν στο θέμα της Ελλάδας.

Ο ίδιος ο Μόρο στις 19 Μαΐου '70 έκανε μια μη προγραμματισμένη στάση στο αεροδρόμιο του Ελληνικού, όπου και συναντήθηκε με κάποιον ανώτερο εκπρόσωπο της στρατιωτικής κυβέρνησης.

Στα τέλη Μαΐου συνήλθε τελικά στη Ρώμη η κρίσιμη ατλαντική συνέλευση. Χιλιάδες Ιταλοί και Έλληνες αντιφασίστες συγκρούστηκαν όλη τη νύχτα έξω από το μέγαρο όπου συνεδρίαζε το Ν.Α.Τ.Ο. Νορβηγοί, Ολλανδοί και Δανοί θα θέσουν το θέμα της δικτατορίας στην Ελλάδα. Αλλά είναι πλέον απομονωμένοι. Κανείς δεν τους ακολουθεί και οι διαμαρτυρίες τους πέφτουν στο κενό.

Ο Ιταλός δικαστής παραθέτει το πλήρες κείμενο απόρρητου τηλεγραφήματος που έστειλε στις 15 Ιουνίου ο γενικός γραμματέας του ιταλικού Υπουργείου Εξωτερικών Γκάγια στον πρόεδρο στην Αθήνα. Χωρίς ίχνος ντροπής, ο Γκάγια υπερηφανεύεται πως η πρωτοβουλία των Σκανδιναβών «αφοπλίστηκε» χάρη στην ιταλική διπλωματική δράση. Ο Ιταλός αξιωματούχος φτάνει μάλιστα στο σημείο να υποδείξει στη χούντα τι πρέπει σε αυτό το σημείο να κάνει, αναφέρουμε κατά λέξη, «για να βελτιώσει «την εικόνα» της Ελλάδας ενώπιον της διεθνούς κοινής γνώμης». Με άλλα λόγια, το πρόβλημα της δικτατορίας υποβαθμίστηκε από ζήτημα αρχών σε πρόβλημα δημοσίων σχέσεων και «καλής εικόνας».

Το κείμενο αυτό της ντροπής συνεχίζει με την εξής προσθήκη: «Παραμένει το ζήτημα των βασανιστηρίων και των πολιτικών κρατουμένων. Όπως μπορείς να φανταστείς, μας έχουν κυριολεκτικά πρήξει με αιτήματα να επέμβουμε υπέρ αυτών. Αν κατά τη διάρκεια των συνομιλιών σου εκεί σου καταστεί δυνατό να εκφράσεις κάποιο ενδιαφέρον, το πράγμα θα μπορούσε να αποβεί χρήσιμο εν όψει μελλοντικών εξελίξεων».

Είμαστε λοιπόν έτη φωτός μακριά από τη γραμμή που είχε επιβάλει ο Πιέτρο Νένι στο ιταλικό Υπουργείο Εξωτερικών. Τόσο που και ο ίδιος ο χουντικός πρόεδρος Πούμπουρας κατανόησε «πόσο αποφασιστική υπήρξε η στάση του ιταλικού Υπουργείου Εξωτερικών» στη διαμάχη στους κόλπους του Ν.Α.Τ.Ο. Ο ίδιος ο Πούμπουρας ζήτησε λίγες εβδομάδες αργότερα από τον επικεφαλής του τμήματος πολιτικών υποθέσεων του ιταλικού Υπουργείου Εξωτερικών να κάνει «ένα βήμα μπροστά» στη βελτίωση των ιταλο-ελληνικών σχέσεων.

Η τομή, στη στάση των Ιταλών απέναντι στη χούντα, σύμφωνα με τον Σαλβίνι «χαράχτηκε στις 12 Δεκεμβρίου 1969».

2. Το χουντικό δίκτυο στην Ιταλία

Το Νοέμβριο του 1973, ενώ το Πολυτεχνείο είχε ήδη βαφεί με αίμα, ένας νεότατος νεοφασίστας από τη βορειο-ιταλική πόλη Μπρέσσια, παίρνει χαρτί και καλαμάρι και γράφει γράμμα. Ονομάζεται Σίλβιο Φεράρι και είναι μόλις 17 χρονών. Το γράμμα του απευθύνεται στον αρχηγό της Μαύρης Διεθνούς. Ή μάλλον, σ' εκείνον, από τους πολυάριθμους μικρούς και μεγάλους νεοφασίστες ηγέτες, που

έχει τη μεγαλύτερη και πιο αποτελεσματική οργάνωση.

Ονομάζεται Υβ Γκιγιού, αλλά κρύβεται πίσω από το ψευδώνυμο Ραλφ Γκερέν-Σεράκ. Είναι Γάλλος, πρώην αξιωματικός και παλιός αγωνιστής του Ο.Α.Σ., της ακροδεξιάς τρομοκρατικής οργάνωσης που είχαν οργανώσει οι Γάλλοι άποικοι στην Αλγερία για να καταπολεμήσουν το Αλγερινό Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο. Μετά την, ατυχή γι' αυτόν, λήξη του πολέμου, λιποτάκτησε και βρήκε καταφύγιο στη Λισαβόνα του νεοφασίστα δικτάτορα Σαλαζάρ. Εκεί, ο Γκερέν-Σεράκ έστησε από το 1966 το αρχηγείο της Μαύρης Διεθνούς, πίσω από την πρόσοψη του δήθεν δημοσιογραφικού πρακτορείου Aginter Presse.

Ο εισαγγελέας του Μιλάνου Γκουίντο Σαλβίνι, αναφέρει στην ογκώδη δικογραφία του πως το γράμμα του νεαρού νεοφασίστα από την Μπρέσσια δεν βρέθηκε. Βρέθηκε όμως, μετά από χρόνια, στο κελί ενός άλλου νεοφασίστα τρομοκράτη, η απάντηση που έδωσε τότε ο Γάλλος ομοιδεάτης του.

Ο Φεράρι, λοιπόν, είχε ζητήσει από τον αρχηγό της Aginter Presse κάποια επαφή με εκπροσώπους της χούντας στην Ιταλία. Στις 3 Δεκεμβρίου 1973 ο Γκερέν-Σεράκ του απάντησε, δίνοντάς του λεπτομερή κατάλογο των υπευθύνων ανά πανεπιστήμιο του Εθνικού Συνδέσμου Ελλήνων Σπουδαστών Ιταλίας. Της περιβόητης ΕΣΕΣΙ, που ήταν το κύριο όργανο χαφιεδισμού και προδοκάτσας της χούντας στην Ιταλία.

Ο κατάλογος είναι ο εξής:

Πανεπιστήμιο Φλωρεντίας:	κ. Κώστας Σαραγλώφ
» Μόντενας:	κ. Γιάννης Αθανασιάδης
» Φεράρας:	κ. Γιώργος Μήτσας
» Μιλάνου:	κ. Στάθης Βλαχόπουλος
» Μπολόνιας:	κ. Νικόλας Σπανός
» Μπρέσσια:	κ. Δημήτριος Τζίφας

Το γράμμα από τη Λισαβόνα συνεχίζει με ακόμη πιο αποκαλυπτικό τρόπο: «Σε ό,τι αφορά το αίτημα του κ. Ερμάνο Μπούτσι να έλθει σ' επαφή με τον κ. Κώστα Πλεύρη, η καλύτερη λύση είναι να του γράψει κατευθείαν στην θυρίδα αρ. 473 του κεντρικού ταχυδρομείου Αθηνών. Δεν τον συμβουλεύω να απευθυνθεί στη Στρατιωτική Σχολή. Εν τούτοις, πρέπει να αναφερθεί στην κάρτα αρ. 028 της Α.Ι.Ρ. Μπορεί επίσης να απευθυνθεί στο C.E.D.O. Ρώμης».

Μέσα σε λίγες αράδες, ο αρχηγός της Μαύρης Διεθνούς δίνει μια περιληπτική αλλά σαφή εικόνα των διασυνδέσεων και των διακλαδώσεων που έχει καταφέρει να υφάνει σε έξι χρόνια αδιάκοπης δράσης ο κύριος πράκτορας της ελληνικής χούντας στην Ιταλία: ο αρχηγός του κινήματος 4ης Αυγούστου Κώστας Πλεύρης.

Ο Ιταλός δικαστής θεωρεί το γράμμα αυτό πολύ σημαντικό. Λίγους μήνες αφότου το παρέλαβε, ο 17χρονος νεοφασίστας τινάχτηκε στον αέρα. Οι έρευνες της αστυνομίας τότε αποφάνθηκαν πως ο Φεράρι μετέφερε με τη βέσπα του ισχυρή βόμβα που εξερράγη τυχαία. Ήταν χωρίς αμφιβολία στα πλαίσια της τρομοκρατικής επίθεσης που ετοίμαζαν οι νεοφασίστες της πόλης Μπρέσσια για τις 28

του προσεχούς Μαΐου.

Εκείνη την ημέρα, μια ισχυρή βόμβα εξερράγη στην κεντρικότετη Πιάτσα ντέλα Λότζα της ιταλικής αυτής πόλης ενώ επραγματοποιείτο ογκώδης συνδικαλιστική συγκέντρωση διαμαρτυρίας, ακριβώς εναντίον της νεοφασιστικής τρομοκρατίας: οκτώ διαδηλωτές έχασαν τη ζωή τους και άλλοι 103 τραυματίστηκαν βαριά.

Τώρα ο εισαγγελέας Σαλβίνι υποψιάζεται πως ο νεαρός Φεράρι δολοφονήθηκε. 'Οτι η βόμβα που μετέφερε δεν εξερράγη τυχαία. Παρ' όλο το νεαρό της ηλικίας του, ο Ιταλός νεοφασίστας είχε καταλάβει πολλά πράγματα. Και είχε δείξει μεγάλη οξυδέρκεια εντοπίζοντας στη διασύνδεση ανάμεσα στην Aginter Presse και την ελληνική χούντα τον κεντρικό άξονα της Μαύρης Διεθνούς. Κατά πάσα πιθανότητα, αυτή η διορατικότητα του στοίχισε τη ζωή.

Ο Ιταλός εισαγγελέας, μιλώντας μαζί μας, δεν κρύβει την απογοήτευσή του για τη μηδαμινή αρωγή που του προσέφεραν σε όλα αυτά τα χρόνια οι Έλληνες συνάδελφοί του. Ακόμη και το ιταλικό αίτημα να διεξαχθούν στοιχειώδεις αστυνομικές έρευνες γύρω από την ταχυδρομική θυρίδα του Πλεύρη έμεινε ανικανοποίητο.

Παρ' όλη όμως τη μη συνεργάσιμη στάση των ελληνικών Αρχών, ο εισαγγελέας Σαλβίνι έβγαλε τα συμπεράσματά του: «Για πολλά χρόνια», γράφει στη δικογραφία του, «οι δικαστικές έρευνες παραμέλησαν την ελληνική κατεύθυνση, διότι θεωρήθηκε πιο καρποφόρα η κατεύθυνση που οδηγούσε προς την Πορτογαλία του Σαλαζάρ και του Καετάνο, όπου είχε την έδρα της η Aginter Presse. Τώρα ανακαλύπτουμε πως οι δυο κατευθύνσεις συνέπιπταν».

Ο δικαστής, πράγματι, ερμηνεύει την «κάρτα Α.Ι.Ρ.» ως δελτίο ταυτότητας της Aginter Presse, της οποίας ο Πλεύρης ήταν μέλος. Η κάρτα του, μάλιστα, είχε αύξοντα αριθμό 28, άρα ο Έλληνας νεοφασίστας ανήκε στο στενό πυρήνα της Μαύρης Διεθνούς.

Όσο για το C.E.D.O. που αναφέρεται στην επιστολή, ο δικαστής Σαλβίνι θεωρεί πως είναι το γαλλικό ακρώνυμο της οργάνωσης «Κέντρο Υπεράσπισης της Δύσης», μια παραφυάδα της Aginter Presse, που στην υπόλοιπη Ευρώπη είχε πάρει την ονομασία Τάξη και Παράδοση. Επικεφαλής της οργάνωσης αυτής στην Ιταλία ήταν ο Σάντρο Σακούτσι, ο πραξικοπηματίας αλεξιπτωτιστής, που γλύτωσε από τη φυλακή διότι εκλέχτηκε βουλευτής του ιταλικού νεοφασιστικού κόμματος M.S.I. Το καλοκαίρι του 1976 κατέφυγε στη Λατινική Αμερική, αφού πρώτα δολοφόνησε έναν νεαρό κομμουνιστή έξω από τη Ρώμη.

Εξάλλου, ο ίδιος ο Πλεύρης, είχε εξηγήσει τότε, σε μια από τις σπάνιες συνεντεύξεις του στο ιταλικό περιοδικό «Ευροπέο», πως η οργάνωση Τάξη και Παράδοση αποτελεί τον «σκληρό πυρήνα» της Μαύρης Διεθνούς.

Επίσης ενδεικτική είναι και η ιστορία του Ερμάνο Μπούτσι, του νεοφασίστα δηλαδή από την Μπρέσσια που, μαζί με τον Φεράρι, έψαχνε αγωνιωδώς για τον Πλεύρη. Παρ' όλες τις προσπάθειες της αστυνομίας να τον καλύψει, τελικά συνελήφθη ως υπεύθυνος για την τρομερή βομβιστική επίθεση στην Μπρέσσια, μαζί

με έναν άλλον νεοφασίστα της ίδιας πόλης, τον Πιερλουίτζι Παλιάι.

Όπως είδαμε όμως, μέσα σε αυτόν τον νεοφασιστικό πυρήνα κρύβονταν πολλά ανομολόγητα μυστικά. Έτσι, μετά τον νεαρό Φεράρι, και ο Μπούτσι θα δολοφονηθεί από τους ίδιους τους ομοϊδεάτες του. Τον Απρίλιο του 1981, δύο νεοφασίστες τρομοκράτες πρώτου μεγέθους, ο Πιερλουίτζι Κονκουτέλι και ο Μάριο Τούτι, κατά τη διάρκεια της βόλτας στη φυλακή της Νοβάρας, θα στριμώξουν σε μια γωνιά τον Μπούτσι και θα τον στραγγαλίσουν. Έτσι του έκλεισαν το στόμα μια και καλή.

Για τον Παλιάι θα φροντίσουν οι αστυνομικοί της Βολιβίας, όπου είχε καταφύγει. Κατά τη διάρκεια της σύλληψής του στην πρωτεύουσα Λα Παθ, ύστερα από διεθνές ένταλμα σύλληψης που εξέδωσαν οι ιταλικές Αρχές, κάποιος αστυνομικός έδειξε υπερβάλλοντα ζήλο και τραυμάτισε τον νεαρό νεοφασίστα στο κεφάλι. Θα πεθάνει μετά από λίγες ημέρες.

Ο Ιταλός δικαστής Σαλβίνι δεν είναι σε θέση να καθορίσει επακριβώς το ρόλο που έπαιξαν οι Έλληνες χουντικοί στην οργάνωση αυτών των τρομακτικών βομβιστικών επιθέσεων. Έχει όμως στα χέρια του αναφορές της αστυνομίας που πιστοποιούν πως κάθε φορά που η Ιταλία βαφόταν με αίμα, ο Κώστας Πλεύρης ήταν παρών. Βρισκόταν στη Ρώμη λίγες ημέρες πριν από τις 12 Δεκεμβρίου 1969, όταν τινάχτηκε στον αέρα η Αγροτική Τράπεζα του Μιλάνου. Βρισκόταν στο Μιλάνο όταν έσκασε η βόμβα στην κεντρική πλατεία της κοντινής Μπρέσσια.

Κι ήταν επίσης στο Μιλάνο στις 17 Μαΐου 1973, όταν ένας προβοκάτορας, ο Τζανφράνκο Μπέρτολι, έριξε μια χειροβομβίδα στο προαύλιο της αστυνομικής διεύθυνσης της βορειο-ιταλικής μεγαλούπολης. Η βομβιστική επίθεση του Μπέρτολι ήταν μια κλασική τρομοκρατική επιχείρηση σχεδιασμένη στα πρότυπα των επιτελών της ελληνικής χούντας: οι «μαύροι» τρομοκράτες, με άλλα λόγια, είχαν φροντίσει ναβάλουν ένα χέρι «κόκκινη» μπογιά στις βόμβες τους.

Όπως ακριβώς είχε γίνει τέσσερα χρόνια πριν με την Αγροτική Τράπεζα στο Μιλάνο, έτσι και τώρα κατηγορήθηκαν αμέσως οι «αναρχικοί». Ο ίδιος ο εκτελεστής, ο Μπέρτολι, δήλωσε στους αστυνομικούς που τον συνέλαβαν πως είναι «ατομιστής αναρχικός, οπαδός του Στίρνερ». Και ως απόδειξη έδειξε με υπερηφάνεια στους αστυνομικούς ένα τατουάζ στο μπράτσο του: ήταν ένα άλφα μέσα σε κύκλο, το σύμβολο της αναρχίας.

Στην πραγματικότητα όμως ο «αναρχικός» βομβιστής ήταν ένας κοινός εγκληματίας, αλκοολικός και χωρίς μόνιμη κατοικία. Τον είχε πάρει υπό την προστασία της η Μοσάντ, η μυστική υπηρεσία του Ισραήλ. Τον εκπαιδευσε σε «κιμπούτς» στο Ισραήλ για να τον χρησιμοποιήσει εναντίον των Αράβων.

Τον Ιούνιο του 1996 όμως ένας πρώην πράκτορας της C.I.A. στην περιοχή της Βενετίας, ο Σέρτζο Μινέτο, ομολόγησε στον εισαγγελέα Σαλβίνι με ποιον τρόπο οργανώθηκε η βομβιστική επίθεση του Μπέρτολι. Το όνομα του αναρχικού το ανέφεραν στους Ιταλούς νεοφασίστες οι πράκτορες της Μοσάντ Λουίτζι Φοά και Σέρτζο Αλσέτα, που ήδη είχαν διοχετεύσει στους Ιταλούς νεοφασίστες άφθονα

εκρηκτικά.

Ήταν η πρώτη και μοναδική, απ' ό,τι ξέρουμε, επαφή της Μοσάντ με Ευρωπαίους νεοφασίστες, δεδηλωμένους αντισημίτες και οπαδούς του Χίτλερ. Την ίδια ακριβώς περίοδο, η ίδια μυστική υπηρεσία του Ισραήλ είχε καταφέρει να έρθει σε επαφή με τις Ερυθρές Ταξιαρχίες. Στους ακροαριστερούς τρομοκράτες η Μοσάντ προσέφερε υποστήριξη και τους ζήτησε «να συνεχίσουν να κάνουν ό,τι έκαναν μέχρι τότε». Είναι εμφανές πως το Ισραήλ έπαιξε στην Ιταλία το χαρτί της αποσταθεροποίησης ποντάροντας αδιάκριτα σε όλα τα ταμπλό.

Οι Ιταλοί νεοφασίστες, από την πλευρά τους, εκείνη την περίοδο ήθελαν να σκοτώσουν τον χριστιανοδημοκράτη τότε υπουργό Εσωτερικών Μαριάνο Ρουμόρ. Ο Ρουμόρ είχε υποσχεθεί πως θα υποστήριζε την απόπειρα πραξικοπήματος που οι Ιταλοί φίλοι της ελληνικής χούντας είχαν οργανώσει για τις 12 Δεκεμβρίου 1969. Ταυτόχρονα, δηλαδή, με την έκρηξη στην Αγροτική Τράπεζα. Αλλά αθέτησε την υπόσχεσή του. Και οι νεοφασίστες τού την είχαν φυλάξει.

Ο Μπέρτολι έπρεπε να ρίξει τη χειροβομβίδα επάνω στον Ρουμόρ, που ακριβώς εκείνη τη στιγμή αποκάλυπτε μνημείο. Είχε αναλάβει να τον προετοιμάσει ο νεοφασίστας Τζόρτζο Μποφελί, πρώην Λεγεώνα των Ξένων. Του υποσχέθηκε μερικά εκατομμύρια λιρέτες, αφού, όπως κατέθεσε στον Ιταλό εισαγγελέα, «καταλάβαμε μ' ένα και μόνο βλέμμα πως μπορούσαμε να τον εξαγοράσουμε με δυο δεκάρες». Ύστερα τον έψησε πως θα γινόταν αναρχικός ήρωας σαν τον Ραβασόλ αν σκότωνε με μιας «τον αντιδραστικό υπουργό».

Ο Μπέρτολι, πήγε στον τόπο της επίθεσης μισομεθυσμένος. Εκτόξευσε τη χειροβομβίδα και φυσικά αστόχησε. Ο Ρουμόρ γλύτωσε και στη θέση του πέθαναν έξι άτομα, ενώ τραυματίστηκαν άλλα 18.

Αυτή την τακτική της «καμουφλισμένης» τρομοκρατίας οι Ιταλοί νεοφασίστες την διδάχτηκαν στην Αθήνα. Στις 16 Απριλίου του 1968, ένα χρόνο μετά την «εθνοσωτήρια επανάσταση», οι διαδοχικοί πρόεδροι και ο ισχυρός ανήρ του ΕΣΕΣΙ, δηλαδή οι Χρήστος Λιάκος, Σπύρος Σταθόπουλος και Ανδρέας Καλησπεράκης, οργανώνουν ταξίδι στην Αθήνα για την αφρόκριμα των Ιταλών νεοφασιστών. Συμμετείχαν 38 Ιταλοί τρομοκράτες. Όλοι τους στα επόμενα χρόνια θα γίνουν διεθνώς γνωστοί ως σχεδιαστές κι εκτελεστές τρομακτικών βομβιστικών επιθέσεων. Πάντα στα τυφλά, σκοτώνοντας δηλαδή αθώους περαστικούς. Και πάντα χωρίς να αναλαμβάνουν ποτέ την ευθύνη της πράξης τους. Απεναντίας μάλιστα, προσπαθούσαν πάντα να ενοχοποιήσουν αναρχικούς και αριστεριστές.

Σύμφωνα με πληροφορίες που είχαν συγκεντρώσει σε έρευνά τους ήδη από το 1970 Έλληνες και Ιταλοί δημοκράτες και αριστεροί, στην οργάνωση του ταξιδιού συμμετείχε και ο πράκτορας των ιταλικών μυστικών υπηρεσιών Πιές, ο οποίος συνεννοήθηκε εκ των προτέρων με τον ίδιο τον Πλεύρη, καθώς και τον άνθρωπο που τον καθοδηγούσε, τον συνταγματάρχη Λαδά.

Ο εισαγγελέας Σαλβίνι φρόντισε να εντάξει στην απέραντη δικογραφία του τα αποτελέσματα της παλιάς εκείνης έρευνας γύρω από τους πράκτορες της χούντας στην Ιταλία. Εξακρίβωσε έτσι πως ενεργό ρόλο στην οργάνωση του ταξιδιού

έπαιξαν και αξιωματικοί του ελληνικού κλιμακίου του Ν.Α.Τ.Ο. στη Νάπολη: επρόκειτο για τους συνταγματάρχες Παλαιολόγο και Τσαλίδη. Αναφέρεται επίσης και ο πρόξενος της χούντας στη Νάπολη Μιττιώδης, ο υποπρόξενος Ηρακλής Αγιοδλασίτης και ο υπάλληλος Μιχάλης Ουπέσιος.

Το προξενείο της Νάπολης εξάλλου είχε ήδη ενεργοποιηθεί, από κοινού με τον πράκτορα της Κ.Υ.Π. Θανάση Γιαναπούλο, τον ταξίαρχο Κολιόπουλο και τους συνταγματάρχες του ελληνικού κλιμακίου στο Ν.Α.Τ.Ο. Ηλιάδη, Αρβανίτη και Ραΐση, στην ίδρυση του ΕΣΕΣΙ, την επομένη της «εθνοσωτηρίου επαναστάσεως».

Στο «εκπαιδευτικό» αυτό ταξίδι στην Αθήνα συμμετείχαν και άτομα που αργότερα έκαναν τα πάντα για να ρίξουν σε λήθη το αμαρτωλό παρελθόν τους. Όπως ο Κάρλο Ροκέτα, τότε στέλεχος της ιταλικής Νέας Τάξης, μετέπειτα υφυπουργός Εξωτερικών στην κυβέρνηση του Σίλβιο Μπερλουσκόνι και νυν ηγέτης της αυτονομιστικής ομαδούλας «Ενετικό Έθνος». Ή ο Ντομένικο Κομίνι, νυν κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Βόρειας Λέγκας, πρώην υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στην κυβέρνηση Μπερλουσκόνι. Το όνομα του Κομίνι, εξάλλου, δρέθηκε και στους καταλόγους της μυστικής νατοϊκής στρατιάς «Γκλάντιο».

Ο Σαλβίνι δεν παραλείπει να αναφέρει στη δικογραφία του πως οι ίδιες οι ρίζες της στρατιάς «Γκλάντιο», καθώς και του πανευρωπαϊκού νατοϊκού δικτύου Stay Behind στο οποίο η ιταλική «Γκλάντιο» ήταν ενταγμένη, βρίσκονται στην Ελλάδα. Και πιο συγκεκριμένα στη σύγκρουση ανάμεσα στους Βρετανούς στρατιώτες και την ελληνική αντίσταση το Δεκέμβριο του '44, «πριν ακόμη λήξει ο πόλεμος με τη Γερμανία».

Οι δυτικοί σύμμαχοι, λέει ο Ιταλός εισαγγελέας, αρχίζουν ήδη από τότε να ετομαάζονται για τον Ψυχρό Πόλεμο και να στρατολογούν έμπιστους αντικομμουνιστές κάθε είδους και προέλευσης για να επανδρώσουν το δίκτυο Stay Behind. Επίσημος σκοπός της μυστικής στρατιάς ήταν να οργανώσει τη λαϊκή αντίσταση σε περίπτωση σοβιετικής εισβολής. Στην πραγματικότητα, η Stay Behind χρησιμοποιήθηκε για να αποσταθεροποιήσει δημοκρατικά καθεστώτα στη Δυτική Ευρώπη, κυρίως στην Ιταλία, όπου ένα ισχυρό Κ.Κ. την καθιστούσε «αδύνατο κρίκο» της Δύσης.

Ξαναγυρίζοντας στο ταξίδι των Ιταλών νεοφασιστών στην Αθήνα, ο Ιταλός δικαστής υπογραμμίζει το γεγονός πως κανένας από τους συμμετέχοντες δεν αποκάλυψε όλες τις λεπτομέρειες για τις εκεί συζητήσεις κι επαφές. Όλες οι ενδείξεις όμως πιστοποιούν πως το ταξίδι εκείνο μετατράπηκε σε κρυφή συνάντηση κορυφής όλων των Ευρωπαίων νεοφασιστών, που σχεδίασαν την εξαγωγή της «ελληνικής εμπειρίας» κάτω από την προστατευτική φτερούγα των αμερικανικών μυστικών υπηρεσιών.

Δεν υπάρχει πλέον καμία αμφιβολία πως το κύριο αντικείμενο συζήτησης στην Αθήνα ήταν η εξαγωγή της «εθνικής επαναστάσεως» στη γειτονική μας χώρα. Ήδη οι επαφές και η συνεργασία ήταν σε προχωρημένη φάση, όχι μόνο στο επίπεδο

του ιταλικού νεοφασιστικού υποκόσμου, αλλά και με εκπροσώπους των ιταλικών ενόπλων δυνάμεων, της συντηρητικής δεξιάς και της μασονίας.

Ο Σαλβίνι υπογραμμίζει ιδιαίτερα το ρόλο που έπαιξε ο «τραπεζίτης της μαφίας» Μικέλε Σιντόνα (που δηλητηριάστηκε στο κελλί του το 1983) στη χρηματοδότηση του πραξικοπήματος της 21ης Απριλίου. Εκτελώντας εντολές της Ουάσιγκτον, ο Σικελός τραπεζίτης έστειλε μερικές δεκάδες εκατομμύρια δολάρια σε ελληνικές εταιρείες φάντασμα, επικεφαλής των οποίων ήταν ο ίδιος ο δικτάτορας Γεώργιος Παπαδόπουλος. Τα κονδύλια προέρχονταν από τον Αμερικανό υπουργό Οικονομικών Ντέιβιντ Κένεντυ, ο οποίος τα διοχέτευσε από την Continental Illinois Bank του Σίσερο, κοντά στο Σικάγο, στην Banca Privata Finanziaria του Σιντόνα. Συντονιστής της όλης επιχείρησης ο στρατιωτικός ακόλουθος της ιταλικής πρεσβείας στην Αθήνα Τζαναντέλιο Μαλέτι, που αργότερα θα σταδιοδρομήσει στις ιταλικές μυστικές υπηρεσίες. Και ο Σιντόνα και ο Μαλέτι ήταν μέλη της μυστικής μασονικής Στοάς Π2.

Επίσης σημαντική θεωρήθηκε από τους Ιταλούς επίδοξους πραξικοπηματίες και η «ξακουστή εμπειρία των Ελλήνων αξιωματικών στις συνωμοτικές οργανώσεις». Τόσο που ήδη από το 1964 ο τότε υπεύθυνος επιχειρησιακού σχεδιασμού της C.I.A. Θωμάς Καραμεσίνης (με μεγάλη εμπειρία πραξικοπημάτων στη Λατινική Αμερική) υπέδειξε στον αρχηγό των караμπινιέρων Ντε Λορέντζο να φακελώσει όλους τους πιθανούς πολέμους ενός πραξικοπήματος. Ο Καραμεσίνης άφησε να εννοηθεί πως τα πραξικοπήματα στην Ιταλία έχουν μεγαλύτερα αποτελέσματα όταν δεν πετυχαίνουν. Τότε χρησιμοποιούνται καλύτερα σαν μπαμπούλας για τους «καπιθάρχους πολιτικούς». Και πως οι φακέλοι αυτοί είναι ακόμη πιο χρήσιμοι αν οι πολιτικοί αυτοί παραμείνουν τελικά στην εξουσία.

Οι περισσότεροι από τους 157 χιλιάδες φακέλους που είχαν ετοιμάσει τότε οι караμπινιέροι, κατέληξαν τελικά στα χέρια του περιβόητου Μεγάλου Μάγιστρου Λίτσο Τζέλι και κατέστησαν έτσι παντοδύναμη τη μυστική μασονική Στοά του: την τρομερή Π2.

Η νατοϊκής εμπνεύσεως συνωμοτική οργάνωση των Ελλήνων αξιωματικών ΙΔΕΑ, εξάλλου, υπήρξε αντικείμενο πολύ εμπεριστατωμένης εισήγησης που εκφώνησε ο ακροδεξιός δημοσιογράφος Τζάνο Ακάμε σε σημαντικό συνέδριο που οργάνωσε στη Ρώμη, στο ξενοδοχείο Πάρκο ντέι Πρίντσιπι (ακριβώς δίπλα στην ελληνική πρεσβεία), το ιταλικό γενικό επιτελείο ενόπλων δυνάμεων από τις 2 έως τις 5 Μαΐου 1965. Δυο χρόνια δηλαδή πριν μπει σε εφαρμογή στην Ελλάδα το σχέδιο Προμηθέας.

Ο Τζάνο Ακάμε, που θα συμμετάσχει στο περίφημο «εκπαιδευτικό» ταξίδι στην Αθήνα, ήταν τότε το δεξί χέρι του Ροντόλφο Πατσάρντι, ενός από τους κυριότερους εκπροσώπους της μη φασιστικής δεξιάς στην Ιταλία, που όμως βρέθηκε εκ των πραγμάτων να συμμαχεί με τους νεοφασίστες, κάτω από την προστατευτική πτέρυγα των αμερικανικών μυστικών υπηρεσιών.

Ο Πατσάρντι, που υπήρξε καπετάνιος φιλομοναρχικής αντιστασιακής ομάδας κατά τη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, είχε ήδη γνωρίσει τον

Πιπινέλη σε επίσκεψη στο Ράδιο της C.I.A. στη Γερμανία, Ελεύθερη Ευρώπη. Εκείνη την εποχή είχε ιδρύσει το κίνημα «Δεύτερη Δημοκρατία», για να υιοθετήσει και η Ιταλία ένα σύστημα προεδρικού τύπου, στα πρότυπα της Γαλλίας.

Στις αρχές Δεκεμβρίου 1969, λίγο πριν εκραγεί η δολοφονική βόμβα στην Τράπεζα του Μιλάνου, η βρετανική εφημερίδα «Ομπσέρβερ» δημοσίευσε, ως γνωστόν, το πλήρες κείμενο της αναφοράς του τότε διευθυντή της διπλωματικής υπηρεσίας του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών Μιχαήλ Κοττάκη προς τον δικτάτορα Γεώργιο Παπαδόπουλο γύρω από τις δραστηριότητες της χούντας στην Ιταλία. Τότε ορισμένες εφημερίδες έγραψαν πως ο κύριος Π. της αναφοράς, δηλαδή ο κύριος συνομιλητής της χούντας στην Ιταλία, ήταν ο Πατσάρντι. Ιδιαίτερα αφού ο πρώην αντιστασιακός ηγέτης είχε επισκεφθεί την Αθήνα την Άνοιξη του 1969 και είχε ιδιαίτερες συνομιλίες με τον υπουργό Εξωτερικών Πιπινέλη. Ο ίδιος ο Πατσάρντι όμως μήνυσε τις εφημερίδες που τον συνέδεσαν με τη χούντα και δικαιολόγησε το ταξίδι του στην Αθήνα ως «τυχαίο συμβάν», κατά τη διάρκεια κρουαζιέρας προς τις τουρκικές ακτές.

Γεγονός πάντως είναι πως μόλις γύρισαν από το ταξίδι τους στην Ελλάδα όλοι σχεδόν οι Ιταλοί νεοφασίστες φάνηκαν με μιας να ανακαλύπτουν τα δίκαια της αντίπαλης παράταξης και να διαλαλούν με μια φωνή πως τώρα πια ανήκουν στην αριστερά, την άκρα αριστερά. Όσο πιο αριστερά, μάλιστα, τόσο καλύτερα.

Ο νεοφασίστας της Ρώμης Μάριο Μερλίνο, επί παραδείγματι, ίδρυσε το αναρχικό κέντρο «XXII Μαρτίου». Ανάμεσα στους αφελείς που τον ακολούθησαν ήταν και ο Πιέτρο Βαλπρέντα, ο (αυθεντικός) αναρχικός που οι νεοφασίστες τρομοκράτες και οι σκοτεινοί μηχανισμοί που τους υποστήριζαν είχαν επιλέξει ως αποδιοπομπαίο τράγο για τη βόμβα στην Αγροτική Τράπεζα του Μιλάνου.

Ταυτόχρονα, ένας άλλος ηγέτης της ιταλικής Νέας Τάξης από την πόλη Πάντοβα, ο Τζοβάνι Βεντούρα, έστησε στα γρήγορα τυπογραφείο και βιβλιοπωλείο όπου τύπωνε και πουλούσε, ανάμικτα, κείμενα του Μάο και του Χίτλερ, του Γκαίμπελς και του Τσε Γκεβάρα. Ο Βεντούρα, μαζί με τον νεοναζιστή Φράνκο Φρέντα, κατηγορήθηκε για τη βόμβα του Μιλάνου. Αθωώθηκε όμως με απόφαση του ανώτατου ακυρωτικού δικαστηρίου. Έτσι, σήμερα, που αποδεικνύεται με τρανταχτά στοιχεία η ενοχή του, δεν μπορεί πλέον να δικαστεί.

Αυτός ο νεοφασιστικός πυρήνας στην περιοχή της Βενετίας έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στη στρατηγική της έντασης. Η μεγαλύτερη ανακάλυψη πραγματοποιήθηκε στις 24 Φεβρουαρίου 1972 στην περιοχή Αουριζίνα, κοντά στα σύνορα με την Αυστρία. Σύμφωνα με την επίσημη εκδοχή των καραμπινιέρων, κάποια παιδάκια που έπαιζαν στην εξοχή, ανακάλυψαν δυο μεγάλες αποθήκες όπλων. Επρόκειτο για μεταλλικά κιβώτια θαμμένα μέσα σε εγκαταλεημένο οχυρό του Πρώτου Παγκόσμιου Πολέμου. Μέσα στα κιβώτια οι καραμπινιέροι βρήκαν μεγάλες ποσότητες εκρηκτικό, του ίδιου τύπου με εκείνο που είχε χρησιμοποιήσει πριν από τρία χρόνια ο νεοφασιστικός πυρήνας της Πάντοβας, με επικεφαλής τους Βεντούρα, Φρέντα και Ντέλφο Τζόρτζι (τον εκατομμυριούχο επιχειρηματία τώρα εγκατεστημένο στο Τόκιο), για να τινάζει στον αέρα τη μιλανέζικη τράπε-

ζα. Εκείνο όμως που έκανε μεγαλύτερη εντύπωση ευθύς εξαρχής ήταν πως οι επιγραφές στα κιβώτια πρόδιδαν χωρίς ίχνος αμφιβολίας πως το εκρηκτικό προερχόταν από τις γενναϊόδωρες αποθήκες των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων.

Εκείνο που αγνοούσαν τότε τόσο οι δικαστές όσο και η ιταλική κοινή γνώμη, ήταν πως η αποθήκη που ανακαλύφτηκε στην Αουριζίνα ήταν μια από τις 139 αποθήκες με όπλα και εκρηκτικά που είχε ετοιμάσει στη βορειο-ανατολική Ιταλία η παράνομη στρατιά Γκλάντιο, ενόψει σοβιετικής εισβολής, σύμφωνα με την επίσημη εκδοχή.

Όταν το 1990 ο τότε πρωθυπουργός Τζούλιο Αντρεότι αποκάλυψε την ύπαρξη της μυστικής στρατιάς Γκλάντιο, άνοιξε ξανά ο φάκελος της αποθήκης στην Αουριζίνα. Οι δικαστές όμως ποτέ δεν βρήκαν μια πειστική εξήγηση για το γεγονός πως μόνο σε αυτή την αποθήκη τα εκρηκτικά ήταν ελληνικής προέλευσης. Το πιο πιθανό είναι η αποθήκη αυτή να ετοιμάστηκε από τον νεοφασιστικό πυρήνα της Πάντοβας με το υλικό που προμηθεύτηκε από την Ελλάδα των συνταγματαρχών. Εκτός από τους Ιταλούς τρομοκράτες, τα όπλα και τα εκρηκτικά εκείνα τα είχαν χρησιμοποιήσει και ακροδεξιοί «ουστάσι» της Κροατίας, μονίμως εντεταγμένοι στο δίκτυο Stay Behind, σε τρομοκρατικές επιθέσεις τους στη Γιουγκοσλαβία του Τίτο.

Ένας άλλος νεοφασίστας, ο Πάολο Πεκοριέλο, κατέθεσε στον Σαλβίνι πως στο δεύτερο εξάμηνο του '68 (μετά δηλαδή το εκπαιδευτικό ταξίδι στην Αθήνα) η νεοφασιστική οργάνωση Εθνική Πρωτοπορία έλαβε δυο φορτία όπλα από την Ελλάδα. Τα φορτία ξεφορτώθηκαν σε κάποιο λιμάνι της Απουλίας και μεταφέρθηκαν αμέσως στη Ρώμη. Ο αρχηγός της Εθνικής Πρωτοπορίας Στέφανο Ντέλε Κιάιε συμμετείχε στο περίφημο ταξίδι στην Αθήνα.

Οι Ιταλοί νεοφασίστες, όμως δεν εισήγαγαν μόνο όπλα και εκρηκτικά από την Ελλάδα. Ανακαλύφθηκαν περιπτώσεις όπου εξήγαγαν. Ένας από τους πληροφοριοδότες της C.I.A. που συνεργάζονταν στενά με τον νεοφασιστικό πυρήνα της Πάντοβας, κατέθεσε στον δικαστή Σαλβίνι πως ο ίδιος αυτός πυρήνας είχε στείλει όπλα και πυρομαχικά στην Ε.Ο.Κ.Α. Β' στην Κύπρο.

Πιο συγκεκριμένα, ήταν ο μηχανικός Φράνκο Λίνο, ηγετικό στέλεχος του νεοφασιστικού πυρήνα και, ταυτόχρονα, επικεφαλής του δικτύου της C.I.A. στην ευρύτερη περιοχή Βενετίας, που έστειλε, ύστερα από «παράκληση» της ελληνικής χούντας, από το λιμάνι της Βενετίας, όπλα και πυρομαχικά στην Ε.Ο.Κ.Α. Β'. Τα όπλα προέρχονταν από τις αποθήκες που οι τελευταίοι μαχητές του Τρίτου Ράιχ είχαν δημιουργήσει, λίγο πριν από την οριστική ήττα, στην περιοχή Πιαν ντελ Κανσέλιο, κοντά στα σύνορα με τη Γιουγκοσλαβία.

Η ελληνική χούντα, με άλλα λόγια, ζήτησε τη διαμεσολάβηση των Ιταλών ομοϊδεατών της για να ενισχύσει τους χουντικούς στην Κύπρο χωρίς να εκτεθεί η ίδια. Στους Κύπριους ακροδεξιούς όμως το πάθημα του πραξικοπήματος και της επακόλουθης τουρκικής εισβολής δεν φαίνεται να τους έγινε μάθημα.

Σύμφωνα με αναφορές της ιταλικής αντικατασκοπίας, που περιλαμβάνονται στη δικογραφία του Σαλβίνι, οι αποστολές όπλων συνεχίστηκαν και μετά τον

Ιούλιο του '74.

Μια αναφορά της ιταλικής αντικατασκοπίας S.I.D. με ημερομηνία 23 Ιουλίου 1977, ασχολείται με την κατάσχεση, από μέρους των τουρκικών Αρχών του πλοίου «Βασσούλα», ενώ μετέφερε όπλα από τη Βουλγαρία στη Λεμεσό.

Ο ανώνυμος Ιταλός κατάσκοπος αναφέρει «πληροφορίες από πηγές της ιταλικής άκρας δεξιάς», που απέδωσαν το φορτίο με όπλα στην «αποκαλούμενη Ε.Ο.Κ.Α. Γ'». Η έκθεση προσθέτει πως, οι ίδιες πηγές έχουν αμφιβολίες για τις πραγματικές διαστάσεις της κυπριακής παράνομης οργάνωσης, παρ' όλο που η κυπριακή αστυνομία είχε μόλις ανακαλύψει μυστικό οπλοστάσιο στη Λεμεσό με 3 χιλιάδες τουφέκια.

Πιο αναλυτική είναι η αναφορά του S.I.D. με ημερομηνία 27 Μαρτίου 1978. Αυτή τη φορά ο ανώνυμος κατάσκοπος αναφέρει ρητώς πως οι Κύπριοι νεοφασίστες «υποστηρίζονται υλικά» από ελληνικούς ακροδεξιούς κύκλους, τη Χριστιανο-Κοινωνική Ένωση Βαυαρίας του Χανς Γίοσεφ Στράους, καθώς και από το ιταλικό νεοφασιστικό κόμμα M.S.I. Οι οπαδοί της Ε.Ο.Κ.Α. Γ', προσθέτει η αναφορά, προτίθενται να οργανώσουν «κομάντος αυτοκτονίας» που θα επιτεθούν πέραν της πράσινης γραμμής. «Οι τουρκοκυπριακές Αρχές όμως», προσθέτει με εμφανή ικανοποίηση ο Ιταλός 007, «γνωρίζουν τα σχέδιά τους κι έχουν ήδη λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να εξουδετερώσουν τα κομάντος αυτά». Ευτυχώς τα σχέδια της μυστηριώδους Ε.Ο.Κ.Α. Γ' παρέμειναν στα χαρτιά, αλλιώς ποιος ξέρει ποια άλλη εθνική καταστροφή θα προκαλούσαν.

3. Οι Ιταλοί φίλοι της χούντας

Την Άνοιξη του 1994, ενώ μεσουρανούσε το άστρο του Σίλβιο Μπερλουσκόνι, το νεοφασιστικό κόμμα M.S.I. (Ιταλικό Κοινωνικό Κίνημα) έκανε στην πόλη Φιούτζι το τελευταίο του συνέδριο. Πριν από τρεις μήνες το ίδιο κόμμα, υπό την καθοδήγηση του σαραντάρη γραμματέα Τζανφράνκο Φίνι, δρέθηκε για πρώτη φορά στην ιστορία του, να κατέχει κυβερνητικούς θώκους. Η ανάδειξη όμως ενός καθαρά νεοφασιστικού κόμματος, που ακόμη και στην ονομασία του παρέπεμπε στη μικροσκοπική «Κοινωνική Δημοκρατία» του τελευταίου Μουσολίνι, είχε προκαλέσει πραγματικό σάλο σε όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες.

Ο Φίνι άρπαξε τότε την ευκαιρία για να ξεκαθαρίσει παλιούς λογαριασμούς. Με εκείνη την πτέρυγα του κόμματός του που ακόμη θεωρούσε το μουσολινικό καθεστώς ως απαραίτητο σημείο αναφοράς. Και η οποία, παρ' όλα αυτά, παρέμεινε μέσα στη νεοσύστατη Εθνική Συμμαχία.

Δuo ενδεικτικά ονόματα: Οι γερούσιαστές Τζούλιο Ματσερατίνι και Γκουίντο Άντερσον. Όψιμοι φασισταράδες, ιδρυτικά στελέχη της εξτρεμιστικής οργάνωσης Νέα Τάξη, με δεκάδες καταδίκες στο παθητικό τους για διαιοπραγίες, επιθέσεις και άλλου είδους τραμπουκισμούς.

Τον Δεκέμβριο του 1969, μάλιστα, οι δυο αυτοί εκπρόσωποι του M.S.I. πλη-

ρώθηκαν αδρά από την ελληνική χούντα για να ετοιμάσουν «μελέτη» γύρω από το ιταλικό πολιτικό σύστημα, ενόψει του νέου «Συντάγματος» που ετοίμαζε το στρατιωτικό καθεστώς. Ο εισαγγελέας Σαλβίνι, που αναφέρει το περιστατικό στην ογκώδη δικογραφία του, προσθέτει και το δικό του αιχμηρό σχόλιο: «Δεν είναι σαφές», γράφει, «σε τι θα χρησίμευε παρόμοια μελέτη στη χούντα των συνταγματαρχών». Προφανώς, λοιπόν, τα λεφτά δόθηκαν για κάποιον άλλο λόγο...

Ξαναγυρίζοντας στα διλήμματα του Τζανφράνκο Φίνι, τελικά ο νεαρός ακροδεξιός ηγέτης τα κατάφερε. Παρ' όλη τη δυσφορία των διαφόρων Ματσερατίνι, Άντερσον, καθώς και της εγγονής Μουσολίνι, η επιχείρηση απο-φασιστικοποίησης του κόμματός του έκανε με επιτυχία τα πρώτα της βήματα. Στο Φιούτζι το M.S.I. έπαψε να υπάρχει και άφησε τη θέση του στην Εθνική Συμμαχία: ένα «κόμμα της δημοκρατικής δεξιάς», όπως λέει η ιδρυτική της διακήρυξη, αφού «ο φασισμός ανήκει πλέον στην ιστορία».

Μια ομάδα σκληροπυρηνικών όμως δεν θέλησε να ακολουθήσει τον Φίνι στο δρόμο της αποδοχής της μισητής «πλουτο-σημιτικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας». Έκαναν διάσπαση από τα δεξιά και ίδρυσαν το Κοινωνικό Κίνημα – Φλόγα Τριχολόρε. Επικεφαλής και μοναδικός βουλευτής του ακροδεξιού κινήματος, μια παλιά γνωριμία των Ελλήνων χουντικών: ο Πίνο Ράουτι.

Οι ίντριγκες και οι συνωμοσίες της χούντας στην Ιταλία κατά τη διάρκεια της επταετίας βασίστηκαν πράγματι στη συνεργασία ανάμεσα σε δύο ακροδεξιούς πολιτικούς, δημοσιογράφους και ολίγον πράκτορες: τον Ράουτι και τον Πλεύρη.

Σε κάθε συνάντησή του με τους δημοσιογράφους, ο Ράουτι διηγείται πως υπήρξε «ο νεότερος εθελοντής» στη μουσολινική μίνι-Δημοκρατία του Σαλό. Κι αυτό διότι στα τέλη του 1943, όταν ήταν μόλις 16 χρονών, εγκατέλειψε με τα πόδια τη γενέτειρά του Καλαβρία για να πάει στο Βορρά να πολεμήσει με το μέρος των Γερμανών. Όλος αυτός ο κόπος «για την τιμή της Ιταλίας».

Από τότε δεν είπε να βάλει μυαλό, ούτε για μια στιγμή. Μόλις τέλειωσε ο πόλεμος, φρόντισε να συμμετάσχει σε μια από τις πρώτες ένοπλες φασιστικές οργανώσεις της περιόδου εκείνης, τα F.A.R., που είχαν ειδικευτεί σε βομβιστικές επιθέσεις ενάντια στα γραφεία αριστερών κομμάτων.

Το 1954 ίδρυσε την περιβόητη Νέα Τάξη, δεκαπέντε χρόνια αργότερα τη διέλυσε, προσχώρησε στο M.S.I. και σε αντάλλαγμα εκλέχτηκε βουλευτής του κόμματος αυτού.

Στην πραγματικότητα, η Νέα Τάξη θα εξακολουθήσει να δρα και να αιματοκυλά την Ιταλία μέχρι το 1972, όταν θα τεθεί εκτός νόμου. Αλλά και τότε, θα συνεχίσει την τρομοκρατική δράση της από την παρανομία, χρησιμοποιώντας την επωνυμία Μαύρη Τάξη.

«Αντιβασίλεας» του Ράουτι μέσα στην οργάνωση ήταν μια παλιά μας γνωριμία: ο Έλιο Μασαγκράντε, που είχε βρει καταφύγιο στην Αθήνα στην περίοδο 1974-'75. Ο Ράουτι, πράγματι, πάντα προτιμούσε να κινεί τα νήματα από τη σκιά. Εμφανιζόταν ως αξιοπρεπής βουλευτής ή ως έγκυρος δημοσιογράφος της δεξιάς εφημερίδας «Τέμπο» της Ρώμης. Που ήταν και μια από τις ελάχιστες

ιταλικές εφημερίδες που, κατά τη διάρκεια της επταετίας, είχαν ελεύθερη πρόσβαση στα αυστηρώς ελεγχόμενα αθηναϊκά περίπτερα.

Παράλληλα όμως ο Ράουτι είχε εξασφαλίσει και την υποστήριξη των ιταλικών μυστικών υπηρεσιών. Ήδη το 1964 εκπρόσωποι της πορτογαλικής δικτατορικής κυβέρνησης θα καταφύγουν στις υπηρεσίες του για να αγοράσουν κάποια οπλικά συστήματα από ιταλική πολεμική βιομηχανία. Αργότερα, όταν οι Αμερικανοί θα αρχίσουν να παίρνουν υπόψη τους το ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσουν σχέδια, δομές και μηχανισμούς του Ν.Α.Τ.Ο. για να επιβάλουν απόλυτα ελεγχόμενες στρατιωτικές κυβερνήσεις στη Μεσόγειο, αμέσως θα απευθυνθούν στον Ράουτι και την ομάδα του.

Ήδη από το 1965, πράγματι, ο ακροδεξιός δημοσιογράφος ανέλαβε να προετοιμάσει το έδαφος για στρατιωτικό πραξικόπημα στην Ιταλία. Στο συνέδριο που οργάνωσε το γενικό επιτελείο των ιταλικών ενόπλων δυνάμεων στο ξενοδοχείο «Πάρκο ντέι Πρίντσιπι» της Ρώμης με θέμα τον «ανορθόδοξο πόλεμο», ο Ράουτι εκφώνησε εισήγηση με τον εύγλωττο τίτλο: «Ερυθρά χέρια πάνω στις ένοπλες δυνάμεις».

Την εισήγηση αυτή, που βρίσκεται από αναφορές στην υπόθεση Ασπίδα και τον «γνωστό κομμουνιστή» Ανδρέα Παπανδρέου, ο Ράουτι την έγραψε από κοινού με έναν άλλο νεοφασίστα, επίσης έμμισθο πράκτορα της ιταλικής αντικατασκοπίας S.I.D. Ονομαζόταν Γκουίντο Τζανετίνι και αργότερα θα συμμετάσχει ενεργά στην εκστρατεία τρόμου και αίματος που ξεκίνησε στις 12 Δεκεμβρίου 1969 ο πυρήνας στην Πάντοβα της Νέας Τάξης με τη σφαγή στην Αγροτική Τράπεζα στο Μιλάνο.

Δικαιολογημένα, λοιπόν, ο δημοσιογράφος Ράουτι χαϊρέτισε ήδη από την πρώτη στιγμή την «εθνοσωτήριο επανάσταση» του Παπαδόπουλου και του Παττακού. Ο Ράουτι, διαβάζουμε στη δικογραφία του Ιταλού εισαγγελέα Σαλβίνι, έσπευσε να επισκεφθεί την Αθήνα ήδη το Μάιο του 1967 και αμέσως άρχισε να στέλνει στην «Τέμπο» τις ενθουσιώδεις ανταποκρίσεις του. Αυτό προκάλεσε το φθόνο ενός άλλου ακροδεξιού περιοδικού, του «Σπέκιο», που έσπευσε να αποκαλύψει τις διασυνδέσεις του Ράουτι με τις ιταλικές μυστικές υπηρεσίες. Τότε ο διευθυντής της «Τέμπο» φοβήθηκε τα επακόλουθα που θα μπορούσαν να έχουν οι αποκαλύψεις αυτές στις σχέσεις του «δημοσιογράφου» με τους Έλληνες στρατιωτικούς. Γι' αυτό ανακάλεσε αμέσως τον ενθουσιώδη απεσταλμένο του.

Αλλά ο Ράουτι διατηρούσε σχεδόν καθημερινή επαφή με τη χουντική πρεσβεία στη Ρώμη. Όταν ο Κώστας Πλεύρης οργάνωσε την περιφημη συνάντηση κορώφης των Ευρωπαίων νεοφασιστών στην Αθήνα, το Πάσχα του 1968, στην πρώτη επέτειο του πραξικοπήματος, ο Ράουτι έτυχε να το μάθει ήδη στα τέλη Ιανουαρίου από τον ίδιο τον αρχηγό της Μαύρης Διεθνούς Υβ Γκερέν-Σεράκ. Σε συνάντηση στη Ρώμη, ο Γάλλος πρόεδρος του ψευδο-δημοσιογραφικού πρακτορείου Aginter Presse, πληροφόρησε τον αρχηγό της ιταλικής Νέας Τάξης πως «οι Αμερικανοί οργανώνουν τη συνάντηση της Αθήνας».

Σύμφωνα με την καταγραφή της συνομιλίας που έκανε ένας πληροφοριοδότης

του ιταλικού Υπουργείου Εσωτερικών, δεν έλειψαν και καυμικές στιγμές. Ο Γκερέν-Σεράκ επέμενε πολύ για να μάθει ποια είναι τελικά η στάση του Ράουτι απέναντι στους Αμερικανούς. Η Ουάσιγκτον, του εξήγησε ο Γάλλος, είναι δύσπιστη, διότι τα κείμενα της Νέας Τάξης επιμένουν στο πρωτείο της Ευρώπης. Τελικά το σοβαρό ιδεολογικό-πολιτικό πρόβλημα λύθηκε αφού ο Ράουτι δέχτηκε να αντικαταστήσει τη λέξη Ευρώπη με τη λέξη Δύση, που προφανώς ικανοποιούσε περισσότερο τους Αμερικανούς διοργανωτές. Με αυτόν τον τρόπο, η ιταλική Νέα Τάξη και ο αρχηγός της συμμετείχαν τελικά στην κρίσιμη συνάντηση κορυφής της Αθήνας.

Ο Ράουτι χτύπησε ξανά στην πόρτα της ελληνικής στρατιωτικής κυβέρνησης τον Οκτώβριο του '68, ζητώντας λεφτά και πολιτική υποστήριξη. Τότε, για να εξασφαλίσει πρόσκληση για την Αθήνα, ο ακροδεξιός «δημοσιογράφος» ζήτησε τη διαμεσολάβηση Έλληνα εφοπλιστή μονίμως εγκατεστημένου στη Βενετία. Στα επόμενα χρόνια ο Ράουτι θα υπερφανευτεί στους ομοϊδεάτες του για την ίδρυση ενός ελληνικού τμήματος της Νέας Τάξης, επικεφαλής του οποίου ήταν ο «δημοσιογράφος» Δημήτριος Ναστούλης.

Ήταν όλες αυτές οι επαφές και τα πηγαινέλα των νεοφασιστών στην Αθήνα που έκαναν τον βρετανικό Τύπο να μιλήσει για «Έλληνες πράκτορες στην Ιταλία» ήδη την επομένη της τρομακτικής σφαγής στην Αγροτική Τράπεζα του Μιλάνου, στις 12 Δεκεμβρίου 1969. Και η πιο αληθοφανής υπόθεση είναι ακόμη και σήμερα πως τελικά ο κ. Π. της περίφημης απόρρητης έκθεσης που δημοσίευσε λίγο πριν εκραγούν οι βόμβες του Μιλάνου η βρετανική εφημερίδα «Ομπσέρβερ», ήταν ο Πίνο Ράουτι.

Η ιστορία είναι λίγο πολύ γνωστή, αλλά αξίζει τον κόπο να την αναφέρουμε διεξοδικά. Η βρετανική εφημερίδα δημοσίευσε το πλήρες κείμενο έκθεσης που συνέταξε «απόρρητη πηγή» της χούντας στην Ιταλία και έστειλε στον δικτάτορα Παπαδόπουλο ο διευθυντής διπλωματικού γραφείου του Υπουργείου Εξωτερικών Μιχαήλ Κοττάκης.

Ο άγνωστος κυπατζής αναφέρει αναλυτικά για τις προετοιμασίες του κ. Π. για ένα πραξικόπημα ελληνικού τύπου και στην Ιταλία: «Συμφωνήσαμε πως οι μέθοδοι που χρησιμοποίησαν οι ελληνικές ένοπλες δυνάμεις έδωσαν ικανοποιητικά αποτελέσματα», αναφέρει η έκθεση: «Γι' αυτό έγιναν αποδεκτές ως βάση και για την επιχείρηση στην Ιταλία. Ορισμένοι συνομιλητές του κ. Π. θεωρούν πως στην ιταλική πραγματικότητα αυτές οι μέθοδοι θα δημιουργούσαν κάποιο πρόβλημα, διότι ο ιταλικός στρατός δεν διαθέτει την παράδοση του ελληνικού στρατού στο να δημιουργεί μυστικές οργανώσεις. Ακόμη όμως και οι υποστηρικτές αυτής της άποψης δηλώνουν πως οι πληροφορίες που τους προσφέραμε είναι πολύ χρήσιμες και είναι στη βάση αυτών των πληροφοριών που άρχισαν να επεξεργάζονται τις δικές τους μεθόδους».

Ο Ιταλός δικαστής προσθέτει πως η ιταλική δικαιοσύνη δεν έσκαψε σε βάθος γύρω από το ντοκουμέντο αυτό. Οι δύο δικαστικές αρωγές που πραγματοποιήθηκαν, πράγματι, στην Αθήνα το 1975 και '76, συνεχίζει ο Σαλβίνι, οδήγησαν στο

συμπέρασμα πως η αναφορά αυτή ήταν πλαστή. «Αυτό όμως δεν σημαίνει πως και οι πληροφορίες που περιέχονται είναι υποχρεωτικά ανακριβείς, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου», σχολιάζει ο Ιταλός εισαγγελέας: «Σίγουρα, όποιος συνέταξε την αναφορά ήταν άρτια πληροφορημένος, αφού αναφερόταν σε γεγονότα και καταστάσεις ελάχιστα γνωστές την εποχή εκείνη». Με άλλα λόγια, οι βρετανικές μυστικές υπηρεσίες θέλησαν, για δικούς τους λόγους, να αποκαλύψουν τις ανατρεπτικές δραστηριότητες της χούντας στην Ιταλία κατασκευάζοντας ένα ίσως πλαστό κείμενο με αυθεντικές όμως πληροφορίες.

Ο Σαλβίνι θεωρεί επίσης πως από τη συνάντηση κορυφής της Αθήνας και από τη διασύνδεση του Ράουτι με τον Πλεύρη, η επιρροή της χούντας απλώθηκε και σε άλλες τρομοκρατικές ομάδες του φασιστικού υποκόσμου της Ιταλίας. Μεταξύ 1969 και 1970 ο νεοφασίστας Νίκο Άτσι δημιούργησε στο Μιλάνο καινούργια τρομοκρατική ομάδα, την οποία ονόμασε «Λα Φενίτσε», δηλαδή «Φοίνιξ», προς τιμήν της απριλιανής «επαναστάσεως».

Την ίδια περίοδο ένας άλλος άνθρωπος των Αμερικανών, ο Κάρλο Φουμαγκάλι, άρχισε, με την κάλυψη των καραμπινιέρων, να λεηλατεί τις κρυφές αποθήκες της μυστικής νατοϊκής στρατιάς Γκλάντιο, για να οργανώσει τη δική του τρομοκρατική οργάνωση: ονομαζόταν Κίνημα Επαναστατικής Δράσης – M.A.R. και συγκλόνισε την περιοχή Βαλτελίνα της βόρειας Ιταλίας με συνεχείς βομβιστικές επιθέσεις.

Ο Φουμαγκάλι, λέει ο Σαλβίνι, είχε συνεργαστεί με τη C.I.A. στα τέλη της δεκαετίας του '60 στην Υεμένη και αργότερα στη Γερμανία. Όταν οργάνωσε την μυστική στρατιά του ήταν σε επαφή με Έλληνες αξιωματικούς του Αρχηγείου Αεροπορίας της νότιας πτέρυγας του N.A.T.O. (F.T.A.S.E.) στη Βερόνα, καθώς και με τον στρατιωτικό ακόλουθο της ελληνικής πρεσβείας στη Ρώμη. Τις επαφές του με τον τελευταίο τις διατηρούσε ο Ντάριο Τζαγκολίν, γραμματέας της οργάνωσης πόλης του M.S.I. στην Πάντοβα. Γύρω από τις επαφές και τις διασυνδέσεις αυτές ο Σαλβίνι συνεχίζει ακόμη τη δικαστική του έρευνα, γι' αυτό τα στοιχεία που έχει αποκομίσει μέχρι τώρα καλύπτονται από δικαστικό απόρρητο.

Στη δικογραφία όμως που έχουμε στα χέρια μας υπάρχει κι ένα τελευταίο κεφάλαιο ελληνικού ενδιαφέροντος. Αφορά την Κλάουντια Αγιέλο, μια Ιταλίδα ελληνικής καταγωγής. Η μητέρα της ονομαζόταν Μαρία Κρεούζη και είχε παντρευτεί, κατά τη διάρκεια της Κατοχής, τον Ιταλό αξιωματικό των καραμπινιέρων Βίτο Αγιέλο.

Η Κλάουντια βρέθηκε αναμιγμένη σε μια άλλη τρομακτική βομβιστική επίθεση: την τρομερή έκρηξη που τίναξε στον αέρα το εξπρές «Ιταλικούς» μεταξύ Μπολόνιας και Φλωρεντίας στις 4 Αυγούστου 1974, σκοτώνοντας 12 αθώους επιβάτες και τραυματίζοντας άλλους 44. Τέσσερις ημέρες πριν από τη νέα σφαγή, δύο υπάλληλοι ενός πρακτορείου Λότο στη Ρώμη άκουσαν ξεκάθαρα την Αγιέλο να μιλά στο τηλέφωνο για βόμβες και για τρένα. Όταν όμως οι δικαστές την ανέκριναν, η νεαρή γυναίκα επικαλέστηκε το κρατικό απόρρητο, διότι απέδειξε πως ήταν πράκτορας της ιταλικής μυστικής υπηρεσίας S.I.D.

Στην αναφορά που έστειλε η υπηρεσία της στους δικαστές, η Αγιέλο φέρεται να εξετέλεσε δύο επιχειρήσεις. Η πρώτη ήταν η επιχείρηση «Μπάλα» που διεξήχθη από τον Ιούνιο 1969 έως το Σεπτέμβριο 1970 και είχε ως στόχο την παρακολούθηση των Ελλήνων διπλωματών στη Ρώμη.

Πιο ενδιαφέρουσα ήταν η δεύτερη επιχείρηση. Βαφτίστηκε «Μορφέας» και διεξήχθη από τον Αύγουστο 1971 έως τον Αύγουστο '74, εν συντομία, έγινε μέλος του Ιταλικού Κ.Κ. και αρραβωνιάστηκε και με έναν ανυποψίαστο Έλληνα φοιτητή (κάποιον Νεοκλή Ηλιόπουλο) για να μπορεί να παρακολουθεί τις δραστηριότητες των Ελλήνων αντιστασιακών στη Ρώμη.

Στο στόχαστρό της βρέθηκε ιδιαίτερα ο Γιάννης Βούλτεψης, τότε κορυφαίο στέλεχος του Πατριωτικού Αντιδικτατορικού Μετώπου και μετά τη μεταπολίτευση εκπρόσωπος Τύπου της Νέας Δημοκρατίας. Ο Βούλτεψης τότε εξέδιδε στην ιταλική πρωτεύουσα την εφημερίδα «Ελεύθερη Ελλάδα», που η Αγιέλο μετέφραζε επιμελώς για λογαριασμό των Ιταλών κατασκόπων. Τελικά, η Αγιέλο αθωώθηκε από κάθε κατηγορία για τη σφαγή στο τρένο κι επανήλθε στη μυστική υπηρεσία της, όπου εξακολουθεί μέχρι και σήμερα να ασχολείται με ό,τι συμβαίνει στη χώρα μας.

4. Οι μυστικές υπηρεσίες των Η.Π.Α. και του Ν.Α.Τ.Ο.

Το πραξικόπημα της 21ης Απριλίου και οι πολύνεκρες φασιστικές δόμβες που συντάραξαν για πάνω από μια δεκαετία την Ιταλία σχεδιάστηκαν κι ετοιμάστηκαν από τους εγκεφάλους της αμερικανικής C.I.A., ύστερα από εντολή του τότε Αμερικανού προέδρου Τζόνσον και του αντιπροέδρου Νίξον. Το 1965 ο τότε διευθυντής της C.I.A. Ρίτσαρντ Χελμς ετοίμασε το «σχέδιο Χάος». Σύμφωνα με όσα ανέφερε αργότερα η ίδια η C.I.A. στην υποεπιτροπή ελέγχου της αμερικανικής Γερουσίας, φαινομενικά το σχέδιο αφορούσε την διείσδυση ξένων πρακτόρων στο φιλειρηνικό κίνημα στις Η.Π.Α. Στην πραγματικότητα όμως ευθύς εξαρχής το σχέδιο Χάος μετατράπηκε σε μια γιγαντιαία επιχείρηση υπονόμευσης, αποσταθεροποίησης και ανατροπής δημοκρατικών καθεστώτων που δεν προσέφεραν στις Η.Π.Α. ικανοποιητικές εγγυήσεις αντικομμουνισμού.

Το σχέδιο Χάος, σύμφωνα με όσα κατέθεσε ο ίδιος ο Χελμς στην αμερικανική Γερουσία τον Ιανουάριο 1975, ακολούθησε πιστά τις κατευθύνσεις της αμερικανικής κυβέρνησης. Και ολοκληρώθηκε το 1974, όταν κατέρρευσε η χούντα στην Ελλάδα και ανετράπη ο δικτάτορας Καετάνο στην Πορτογαλία.

Στην Ιταλία ο στόχος της C.I.A. ήταν ένας και μοναδικός: να εμποδίσει με κάθε μέσο την είσοδο του ισχυρού Ιταλικού Κ.Κ. στην κυβέρνηση. Ταυτόχρονα, οι Αμερικανοί σκόπευαν να περιορίσουν την επιρροή των σοσιαλιστών στον κυβερνητικό συνασπισμό.

Οι Αμερικανοί πράκτορες δραστηριοποιήθηκαν με πολλούς τρόπους. Υπήρξαν πολιτικές πιέσεις, όπως η εξαγορά δυο σοσιαλδημοκρατών ηγετών (των Τανάσι

και Φέρι) για να διασπάσουν το 1968 το ενοποιημένο τότε Σοσιαλιστικό Κόμμα. Η κύρια δραστηριότητα όμως της C.I.A. διεξήχθη μυστικά.

Αφού πρώτα θα φέρει επιτυχώς σε πέρας το σχέδιο Προμηθέας στην Ελλάδα, η C.I.A. θα μπει κατευθείαν στο πολιτικό παιχνίδι στην Ιταλία, καθοδηγώντας με ανθρώπους της τον πιο επικίνδυνο νεοφασιστικό τρομοκρατικό πυρήνα της χώρας: εκείνον που είχαν σχηματίσει στην Πάντοβα τα στελέχη της Νέας Τάξης Φράνκο Φρέντα, Τζοβάνι Βεντούρα και Ντέλφο Τζόρτζι. Πρόκειται, όπως είδαμε, για τον ίδιο εκείνο τρομοκρατικό πυρήνα που τίναξε στον αέρα την Αγροτική Τράπεζα του Μιλάνου στις 12 Δεκεμβρίου 1969, ενοχοποιώντας τους αναρχικούς κι εγκαινιάζοντας έτσι μια δεκαετία φασιστικής βίας στην Ιταλία.

Ο εισαγγελέας Σαλβίνι κατάφερε σε αυτά τα χρόνια να σκιαγραφήσει ακόμη κι ένα οργανόγραμμα του αμερικανικού δικτύου που δρούσε εκείνη την περίοδο στην Περιφέρεια της Βενετίας και της Πάντοβας. Αποτελείτο από συνολικά 18 άτομα, 12 Ιταλούς και 5 Αμερικανούς. Από αυτούς μόνον επτά Ιταλοί είναι ακόμη ζωντανοί, ενώ οι τρεις από τους πέντε Αμερικανούς εξαφανίστηκαν χωρίς να αφήσουν ίχνη. Και οι τρεις τους, όπως θα δούμε, ήταν στρατιωτικοί.

Ο εισαγγελέας δεν κατάφερε να εντοπίσει ούτε την ταυτότητα άλλου μυστικού πράκτορα που είχε τη βάση του στην πόλη Μπρέσσια. Το επιχειρησιακό ψευδώνυμό του ήταν «ο Τούρκος». Κι αυτό οφειλόταν, σύμφωνα με ορισμένες μαρτυρίες, στο γεγονός πως στα τέλη της δεκαετίας του '60 είχε οργανώσει λαθρεμπόριο όπλων με την Τουρκία. Κατά πάσα πιθανότητα όμως η εθνικότητά του ήταν ιταλική.

Οι Αμερικανοί μυστικοί πράκτορες ήταν οι εξής:

Ο λοχαγός Ντέηβιντ Κάρετ, του αμερικανικού ναυτικού, που υπηρέτησε στο αρχηγείο αεροπορίας της νότιας πτέρυγας του N.A.T.O. (F.T.A.S.E.) στη Βερόνα. Τον Κάρετ αντικατέστησε το 1974 ο λοχαγός, επίσης του ναυτικού, Θιόντορ Ρίτσαρντ, γνωστότερος ως Τέντυ, ο οποίος όμως υπηρετούσε στη γειτονική ναυτική βάση S.E.T.A.F. στην πόλη Βιτσέντζα. Οι δυο αυτοί λοχαγοί είχαν στενές επαφές με κορυφαίους νεοφασίστες τρομοκράτες, όπως ο Έλιο Μασαγκράντε και άλλα ηγετικά στελέχη της Νέας Τάξης. Φρόντισαν επίσης να φέρουν σε επαφή αυτόν τον νεοφασιστικό τρομοκρατικό πυρήνα με την ισραηλινή Μοσάντ. Η οποία, όπως ήδη αναφέραμε, αγνόησε τις αντισημιτικές διακηρύξεις τους και ανέλαβε να τους εκπαιδεύσει στη χρήση εκρηκτικών ισραηλινής κατασκευής.

Επικεφαλής των δυο Αμερικανών λοχαγών ήταν ο συνταγματάρχης Φρέντερικ Τεπάσκι, που είχε την έδρα του σε αμερικανική βάση στη Γερμανία. Ο Τεπάσκι, γνωστότερος με το παρατσούκλι «Λύκος», ανήκε στο σώμα των τεθωρακισμένων.

Πολίτες είναι οι άλλοι δύο πράκτορες της C.I.A. που οργάνωσαν κι εκπαιδύσαν τους Ιταλούς νεοφασίστες. Ο πρώτος είναι ο Έντουαρντ Ρόμπερτ Τζόουνς, εναντίον του οποίου ο Σαλβίνι εξέδωσε δικαστική κλήση για κατασκοπία. Ο Τζόουνς είναι μονίμως εγκατεστημένος στην Τεργέστη από τη λήξη του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, δόθηκε ως ταξιδιωτικός πράκτορας. Μαζί με τον δεύτερο πράκτο-

ρα της C.I.A. στην Τεργέστη, τον Τζον Χωλ, έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο στην οργάνωση της μυστικής νατοϊκής στρατιάς Γκλάντιο. Ο πρώτος πυρήνας, πράγματι, της Γκλάντιο (ή, όπως ήταν γνωστή στα απόρρητα ντοκουμέντα του Ν.Α.-Τ.Ο., της «Stay Behind») στην Ιταλία δημιουργήθηκε ακριβώς στα σύνορα με τη Γιουγκοσλαβία, όπου οι Ιταλοί φιλομοναρχικοί αντάρτες είχαν συγκροστεί επανειλημμένως με Ιταλούς και Γιουγκοσλάβους κομμουνιστές, ακόμη και μετά τη λήξη του πολέμου.

Όπως ανακάλυψε ο εισαγγελέας Σαλβίνι, οι βάσεις για το τρομοκρατικό δίκτυο της C.I.A. στη βορειο-ανατολική Ιταλία ανέρχονταν ακριβώς στην πρώτη μεταπολεμική περίοδο. Ήταν η στιγμή που οι Αμερικανοί είχαν αρχίσει να στρατολογούν πρώην φασίστες για να τους ανακυκλώσουν στον αγώνα ενάντια στους νέους εχθρούς, τους κομμουνιστές.

Ακριβώς σε αυτή την κατηγορία ανήκε και ο Ιταλός υπεύθυνος του αμερικανικού δικτύου, ο καθηγητής Φράνκο Λίνο. Πρώην εθελοντής στις Μαύρες Ταξιαρχίες του Μουσολίνι, μετά την ήττα της Ιταλίας ο Λίνο εντάχτηκε στην ομάδα Σίγκφριντ. Επρόκειτο για σκληρό πυρήνα Ιταλών και Γερμανών φασιστών που φρόντισε να συσσωρεύσει άφθονα όπλα και εκρηκτικά στις ιταλικές Άλπεις, εν όψει του «τετάρτου Ράιχ». Αυτά ακριβώς ήταν και τα όπλα που ο Λίνο έστειλε στις αρχές της δεκαετίας του '70 στον στρατηγό Γρίβα στην Κύπρο.

Όσο για την ομάδα Σίγκφριντ, όπως και για τις υπόλοιπες ομάδες ναζιστών βετεράνων (όπως η οργάνωση «Οδησός», η «Μαύρη Αράχνη» και τα περιβόητα «Αβγά του Φιδιού»), οι Αμερικανοί φρόντισαν να τη θέσουν και αυτή κάτω από τον έλεγχό τους και να την εντάξουν στις μυστικές αντικομμουνιστικές δομές τους.

Ανήκε στην αμερικανική αντικατασκοπία και είχε αναπτύξει δράση στην Ελλάδα πριν από την 28η Οκτωβρίου 1940 ένας άλλος Ιταλός πράκτορας της C.I.A. Ήταν ο Μικελάντζελο Ντιτζίλιο, που υπερηφανευόταν πως είχε οργανώσει, χάρη σε «Έλληνες πράκτορές του», την ασφαλή διέλευση αμερικανικών υποβρυχίων στο λιθικό πέλαγος για να εκκενώσουν από τα Σφακιά τους Βρετανούς υπερασπιστές της Κρήτης, το Καλοκαίρι του 1941. Μετά το θάνατό του, τον διαδέχτηκε στο δίκτυο της C.I.A. ο γιος του Κάρλο.

Ο Κάρλο Ντιτζίλιο ήταν και ο πρώτος μυστικός πράκτορας μυημένος στα μυστήρια της νεοφασιστικής τρομοκρατίας, που άρχισε πριν από δύο χρόνια να μιλά και να αποκαλύπτει επιτέλους στον Σαλβίνι εκείνα τα μυστικά που έμειναν θαμμένα για μια εικοσαετία. Μετά τον Ντιτζίλιο και άλλοι πράκτορες του αμερικανικού δικτύου, όπως ο τοπικός ηγέτης της Νέας Τάξης Κάρλο Μαρία Μάτζι, θα αρχίσουν να συνεργάζονται με τον εισαγγελέα. Χωρίς τη συνεισφορά τους, κανείς δεν θα ήταν σε θέση να διαρρήξει το πυκνό πέπλο με ψέματα και μισές αλήθειες με το οποίο η C.I.A. και οι Ιταλοί 007 κάλυψαν τα φρικιαστικά εγκλήματα μιας ολόκληρης δεκαετίας.

Ο τελευταίος Ιταλός πράκτορας που αξίζει τον κόπο να αναφερθεί ήταν ο στρατηγός των καραμπινιέρων Αντριάνο Μάτζι Μπράσκι, υπεύθυνος της C.I.A.

για όλη τη Μεσόγειο κι επικεφαλής του σώματος ασφάλειας της νατοϊκής βάσης στη Βερόνα. Ο Μάτζι Μπράσκι, που έχει πεθάνει, υπήρξε πρόεδρος του Διεθνούς Αντι-Κομμουνιστικού Συνδέσμου W.A.C.L. και οργάνωσε στη Ρώμη το 1965 το περίφημο συνέδριο για τον «ανορθόδοξο πόλεμο», όπου συμμετείχαν οι κυριότεροι Ευρωπαίοι νεοφασίστες. Πιο πρόσφατα, ο Μάτζι Μπράσκι έκανε τα πάντα για να καλύψει τη νεοφασιστική ομάδα Λούντβιχ, ο επικεφαλής της οποίας Κάρλο Φουρλάν συνελήφθη πριν από τρία χρόνια στο αεροδρόμιο του Ηρακλείου στην Κρήτη.

Ο Μάτζι Μπράσκι ήταν ένας από τους ελάχιστους Ιταλούς μυστικούς πράκτορες που είχαν το προνόμιο να αναφέρονται απευθείας στους Αμερικανούς ανωτέρους τους. Όλοι οι άλλοι Ιταλοί 007 δούλευαν για τη C.I.A. αλλά δεν έπρεπε να το ξέρουν. Η Ιταλία, ως γνωστόν, βγήκε από τον πόλεμο ηττημένη και διαλυμένη. Η αναδιοργάνωση των υπηρεσιών ασφαλείας έγινε κάτω από την καθοδήγηση των Αμερικανών με γνώμονα πάντα τον αντικομμουνιστικό αγώνα. Αυτή η υποτέλεια θεσπίστηκε εξάλλου και τυπικά τον Απρίλιο του 1952 όταν ο Αμερικανός υπουργός Άμυνας ενέκρινε το σχέδιο «Demagnetize», που υποχρέωνε τις ιταλικές μυστικές υπηρεσίες να «συμβουλευούνται» τους Αμερικανούς συναδέλφους τους. Στην πράξη, οι Ιταλοί δεν έκαναν βήμα χωρίς να ειδοποιήσουν την C.I.A.

Σε αντάλλαγμα οι σύμμαχοι (Η.Π.Α., Βρετανία, Γαλλία, Ολλανδία, Βέλγιο και Λουξεμβούργο) αποδέχτηκαν την είσοδο της Ιταλίας στην Μυστική Επιτροπή Σχεδιασμού C.C.P., δηλαδή τον οργανισμό που χειριζόταν τη μυστική στρατιά Stay Behind μέσα από το γενικό στρατηγείο του N.A.T.O. στις Βρυξέλλες. Αξίζει να σημειωθεί πως, όπως εξακριβώσαν οι έρευνες που διεξήγαγαν διάφορες επιτροπές του ιταλικού Κοινοβουλίου, όλες αυτές οι δραστηριότητες και οι διεθνείς δεσμεύσεις των ιταλικών μυστικών υπηρεσιών δεν έγιναν εν γνώσει της πολιτικής ηγεσίας. Απεναντίας μάλιστα, οι επικεφαλής των μυστικών μηχανισμών επέλεξαν οι ίδιοι ποιους πολιτικούς έπρεπε να επιβραβεύσουν, αποκαλύπτοντάς τους εκείνα τα ατλαντικά μυστήρια που ρύθμιζαν την ιταλική πολιτική. Επί παραδείγματι, για την ύπαρξη της μυστικής στρατιάς Γκλάντιο ήταν ενήμεροι οι χριστιανοδημοκράτες πρωθυπουργοί Αντρεότι και Μόρο, αλλά όχι ο επίσης χριστιανοδημοκράτης ομόλογός τους Φανφάνι.

Αυτός ο ισχυρός αλλά ουσιαστικά αόρατος μηχανισμός μπήκε σε λειτουργία στη γειτονική μας χώρα μετά το πραξικόπημα της 21ης Απριλίου. Τώρα ο δικαστής Σαλβίνι είναι σε θέση να καθορίσει πλήρως το πολιτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο γεννήθηκε και αναπτύχθηκε η «πολιτική των σφαγών».

Εξακριβώθηκε πως εκείνη τη μοιραία 12η Δεκεμβρίου 1969 έπρεπε να μπει σε λειτουργία και στην Ιταλία κάτι σαν το σχέδιο Προμηθέας. Αλλά η απόπειρα πραξικοπήματος αναβλήθηκε για ένα χρόνο, για τις 7 Δεκεμβρίου 1970. Στη βάση όλων των υποδείξεων που έφταναν τότε από την Ουάσιγκτον προς τα μυστικά κέντρα στην Ιταλία, ο δικαστής Σαλβίνι έφτασε στο συμπέρασμα πως η C.I.A. την τελευταία στιγμή θέλησε να αποφύγει την μηχανική αντιγραφή του ελληνικού πραξικοπήματος στην Ιταλία. Η ιταλική εκδοχή πρόβλεπε μια φάση αποσταθεροποίησης, που στις προθέσεις των σχεδιαστών της θα κινούσε την κοινή

γνώμη να απαιτήσει εκείνη την «τάξη» και «σταθερότητα» που μόνον μια «ισχυρή κυβέρνηση» μπορούσε να προσφέρει. Σε όλα τα ντοκουμέντα της περιόδου εκείνης όμως αναδεικνύεται πως η ισχυρή αυτή κυβέρνηση έπρεπε να προκύψει όχι από απλό στρατιωτικό πραξικόπημα, που θα «έβαζε σε γύφο» την πολιτική, παρά από «κοινή δράση» στρατιωτικών και πολιτών. Έτσι εξηγείται η μεγάλη σημασία που ξαφνικά άρχισε να κατέχει στα αμερικανικά σχέδια το ευρέως ελεγχόμενο δίκτυο νεοφασιστικών ομάδων και γκρουπούσκολων που μέχρι τότε φυτοζωούσαν στα περιθώρια της μυστικής στρατιάς Γκλάντιο.

Τελικά όμως ούτε στις 7 Δεκεμβρίου 1970 το πραξικόπημα πέτυχε. Οι νεοφασίστες τρομοκράτες είχαν ήδη διεισδύσει στο μέγαρο του ιταλικού Υπουργείου Εσωτερικών στη Ρώμη. Ένοπλοι δασονόμοι ήταν προ των πυλών της κρατικής τηλεόρασης RAI. Ο Μέγας Μάγιστρος της μυστικής μασονικής Στοάς Π2 Λίτσο Τζέλι ήταν έτοιμος να χρησιμοποιήσει την κάρτα ελευθέρως εισόδου στο Κυρηνάλειο μέγαρο για να απαγάγει τον πρόεδρο της Δημοκρατίας Τζουζέπε Σάραγκατ. Δυο ελληνικά πολεμικά πλοία, φημολογούνταν, ετοιμάζονταν να προσαράξουν στην Τσιβιταβέκια, το επίνειο της Ρώμης. Την τελευταία στιγμή όμως κάποιος διέταξε οπισθοχώρηση.

Από τότε, εξηγεί ο Ιταλός δικαστής, έγινε πράξη η συμβουλή που είχε δώσει ο υπεύθυνος σχεδιασμού της C.I.A. Θωμάς Καραμεσίνης στον αρχηγό των καταμπινιέρων Ντε Λορέντζο, πως στην Ιταλία έχουν μεγαλύτερο βάρος τα αποτυχημένα πραξικοπήματα.

Έτσι, στο πρώτο ήμισυ της δεκαετίας του '70, η ελληνική λύση μπαίνει στο αρχείο και στη θέση της προωθείται η «θεσμική οχύρωση» της εκτελεστικής εξουσίας: στη θέση των πάντα συμβιβαστικών μετριοπαθών χριστιανοδημοκρατών, με άλλα λόγια, έπρεπε να επιβληθεί μια ισχυρή κυβέρνηση σε θέση να μετριάσει την επιρροή της κομμουνιστικής αντιπολίτευσης. Για το σκοπό αυτό επιστρατεύτηκαν δεκάδες νεοφασίστες τρομοκράτες (ελάχιστοι από τους οποίους βρίσκονται τώρα στη φυλακή), οι οποίοι έδρασαν ανενόχλητα λεηλατώντας τις αποθήκες όπλων κι εκρηκτικών της Γκλάντιο, βέβαιαι πως τελικά οι παντοδύναμες μυστικές υπηρεσίες θα τους κάλυπταν. Όπερ κι εγένετο.

5. Η C.I.A. πουλάει το LSD

Μπορεί «οι μπάτσοι να πουλούν την ηρωίνη». Το LSD όμως το έφερε στην Ευρώπη και το διοχέτευσε απλόχερα στην ανήσυχη νεολαία η αμερικανική C.I.A.

Δεν είναι αριστερίστικη παράνοια. Ούτε η ανακύκλωση τυπικών κατηγοριών της σοβιετικής προπαγάνδας. Το λέει και το αποδεικνύει με πληθώρα στοιχείων ο εισαγγελέας του Μιλάνου. Στις έρευνές του για την εμπλοκή της C.I.A. στις πολύνεκρες βομβιστικές επιθέσεις που συντάραξαν την Ιταλία από το 1969 και δώθε, ο Ιταλός δικαστής έπεσε επάνω σε αμερικανικά ντοκουμέντα που επικυρώνουν, χωρίς ίχνος αμφιβολίας, πως η αμερικανική αντικατασκοπία έπαιξε πρωτα-

γωνιστικό ρόλο στη διάδοση του LSD στην Ευρώπη μετά το έτος της αμφισβήτησης, το 1968.

Το ενδιαφέρον της C.I.A. για τα παραισθησιογόνα εντάσσεται στα πλαίσια των προγραμμάτων «mind control», δηλαδή για τον έλεγχο του ανθρώπινου νου, που είχαν αρχίσει να εφαρμόζονται ήδη από τον Αύγουστο του 1951, με την επιχείρηση Artichoke, την αμερικανική απάντηση στο περιβόητο «πλύσιμο εγκεφάλου» που υποτίθεται πως εφήρμοζαν οι Σοβιετικοί.

Ουσιαστικά, φαρμαкологи, νευρολόγοι και ψυχίατροι της C.I.A. άρχισαν να πειραματίζονται με τα αποτελέσματα στον ανθρώπινο νου προϊόντων που προέρχονταν από την επεξεργασία του οπίου και του φύλλου κόκας. Παράλληλα πειραματίζονταν και με (ακόμη αδιευκρίνιστες) τεχνικές με υπερήχους και μικροκύματα.

Ήδη τέσσερα χρόνια αργότερα οι επιστήμονες της C.I.A. άρχισαν να επικεντρώνουν την προσοχή τους γύρω από το λισεργικό οξύ ή LSD, που είχε ανακαλύψει ο Ελβετός χημικός Άλμπερτ Χόφμαν το μακρινό 1938. Όπου στα μέσα της δεκαετίας του '60 ο επικεφαλής του τομέα καλυμμένων δραστηριοτήτων της C.I.A. Ρίτσαρντ Χελμς (μετέπειτα διευθυντής της) αποφάσισε να χρησιμοποιήσει το παραισθησιογόνο εναντίον του Φιντέλ Κάστρο.

Σύμφωνα με τα σχέδια της αμερικανικής μυστικής υπηρεσίας, ο Κουβανός ηγέτης θα έπαιρνε γερή δόση LSD πριν εκφωνήσει κάποια από τις χειμαρρώδεις ομιλίες του. Κάτω από την επήρεια όμως του ναρκωτικού, ποιος ξέρει τι θα μπορούσε τελικά να δηλώσει δημοσίως! Το αποτέλεσμα θα ήταν να ρεζίλευται και να χάσει την αξιοπιστία του ως «ανώτατος ηγέτης» της κουβανέζικης επανάστασης.

Η επιχείρηση εκείνη κατέληξε τελικά σε φιάσκο, όπως και η ταυτόχρονη απόπειρα αμερικανικής εισβολής στον Κόλπο των Χοίρων. Η C.I.A. όμως παρηγορήθηκε με τα άριστα αποτελέσματα που έδωσε το 1965 η διάδοση του LSD ανάμεσα στους νέους αμφισβητίες, που τότε είχαν αρχίσει να διαδηλώνουν εναντίον του βρόμικου πολέμου στο Βιετνάμ.

Η αμερικανική μυστική υπηρεσία διεπίστωσε αμέσως πως ανάμεσα στους νέους αμφισβητίες ήταν πολύ διαδεδομένα τα ελαφρά ναρκωτικά, κυρίως η μαριχουάνα. Έτσι, το καλοκαίρι του 1965 αποφάσισε να διοχετεύσει το παραισθησιογόνο στα αμερικανικά πανεπιστήμια, συνοδεύοντάς το με μια αποτελεσματική διαφημιστική εκστρατεία. Χωρίς καμία δυσκολία, το νεανικό κίνημα αποδέχτηκε το μύθο πως οι παραισθήσεις που παρήγαγε το LSD άνοιγαν το νου σε μια «νέα διάσταση», που βρισκόταν πέρα από τη θλιβερή καπιταλιστική πραγματικότητα.

Αυτό ακριβώς διεκήρυττε τότε ο Τίμοθυ Λήρυ, ο «προφήτης» του LSD, που καταδικάστηκε τον Φεβρουάριο του 1970, ακριβώς για κατοχή ναρκωτικών. Η περαιτέρω πορεία του ίδιου του Λήρυ είναι ενδεικτική του κύματος αποπροσανατολισμού που υπέστη ολόκληρο το αμερικανικό κίνημα αμφισβήτησης. Επτά μήνες μετά την καταδίκη του ο Λήρυ απέδρασε και κατέφυγε σε γιάφκα της ένοπλης επαναστατικής οργάνωσης Weathermen. Ο προφήτης του LSD δημοσίευσε τότε το μανιφέστο «Πυροβολήστε για να ζήσετε», όπου η αντιιμπεριαλιστική επανάσταση που ευαγγελίζονταν οι «Γουέδερμεν» μετα-

τρεπόταν σε «ψυχεδελικό σαμποτάζ του συστήματος».

Αργότερα ο Λήρυ κατέφυγε στο Αλγέρι, όπου φιλοξενείτο και η εξόριστη κυβέρνηση των Μαύρων Πανθέρων. Οι μαύροι επαναστάτες όμως δεν έβλεπαν με καλό μάτι την προπαγάνδα υπέρ του LSD που έκανε ασταμάτητα ο Λήρυ. Όσπου ο προφήτης της ψυχεδέλειας μεταφέρθηκε στην Ελβετία και συνελήφθη τελικά το 1973 στο Λος Άντζελες από την αμερικανική υπηρεσία διώξεως ναρκωτικών B.N.D.D.

Η C.I.A., στις εσωτερικές αναφορές της, δεν έκρυβε την ικανοποίησή της για τη μεγάλη της επιτυχία στη διοχέτευση του νέου αυτού ναρκωτικού στα νεανικά περιβάλλοντα.

«Παραδοσιακά», εξηγεί στη δικογραφία του ο Σαλβίν, «ο κατασταλτικός έλεγχος πάνω στη χρήση ναρκωτικών στις Η.Π.Α. είχε πάντα ως στόχο τους φτωχούς, τους περιθωριακούς και τις φυλετικές μειονότητες». Τώρα όμως η C.I.A. μπορούσε άνετα να κατηγορήσει τους αμφισβητίες πως το μυαλό τους ήταν στο έλεος παραισθησιογόνων και οι φιλειρηνικές τους προτάσεις απλά παραληρήματα. Ενώ ταυτόχρονα το ναρκωτικό επιβαλλόταν όλο και πιο πιεστικά ως εναλλακτική λύση στην πολιτική δράση. Όπως ομολόγησε καθαρά ο ίδιος ο αρχηγός του F.B.I. Χούβερ σε αναφορά του στο αμερικανικό Κογκρέσο στα τέλη του 1969, το LSD αποδείχτηκε τελικά «στρατηγικό όπλο» στην καταπολέμηση της νέας αμερικανικής αριστεράς, αποτρέποντας εκείνο που η τότε αμερικανική κυβέρνηση θεωρούσε το μεγαλύτερο κίνδυνο: να συμμαχήσουν οι νεαροί λευκοί αμφισβητίες με τους μαύρους αγωνιστές.

Το αμερικανικό νεανικό κίνημα, με άλλα λόγια, αντί να ριζοσπαστικοποιηθεί, ακολούθησε την ατραπό της «αντι-κουλτούρας αντεργκράουντ», κι εγκατέλειψε οριστικά το επικίνδυνο πεδίο του πολιτικού ακτιβισμού.

Έτσι εξηγούνται και κάποια καθαρά αμερικανικά φαινόμενα, όπως η Αδελφότητα της Αιώνιας Αγάπης. Η Αδελφότητα, γνωστή και ως «μαφία των χίπηδων», γεννήθηκε τον Οκτώβριο του 1966 στην Λαγκούνια Μπιτς, έξω από το Λος Άντζελες, την επομένη της απόφασης της κυβέρνησης της Καλιφόρνιας να θέσει εκτός νόμου το LSD. Η Αδελφότητα ξεκίνησε με τριάντα περίπου μέλη. Στην πρώτη θέση των στόχων της είχε βάλει την προώθηση της ψυχεδελικής κουλτούρας στις Η.Π.Α. και στο εξωτερικό. Δεν έλειπαν όμως και μυστικίζουσες αναφορές στους «μεγάλους προφήτες» της ανθρωπότητας, η διδασκαλία των οποίων, έλεγαν, καθίστατο «πιο προσιτή» με τη χρήση παραισθησιογόνων.

Μέσα σε λίγα χρόνια η Αδελφότητα δημιούργησε ένα πραγματικό διεθνές δίκτυο επιφορτισμένο με τη διάδοση του LSD. Με άλλα λόγια, από το 1966 μέχρι το 1973, όταν τη διέλυσε το F.B.I., η Αδελφότητα ήταν ο κύριος φορέας παραγωγής και διάδοσης του LSD στον πλανήτη μας. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αμερικανικής υπηρεσίας για την καταπολέμηση των ναρκωτικών B.N.D.D., στις αρχές της δεκαετίας του '70, η Αδελφότητα παρήγαγε το 50% του LSD που κυκλοφορούσε σε όλο τον κόσμο.

Ο πράκτορας της C.I.A. που διείσδυσε στους κόλπους της και χρησιμοποίησε

την Αδελφότητα για να διαδώσει το LSD στις Η.Π.Α. και την Ευρώπη ονομαζόταν Ρόναλντ Χάντλεϊ Σταρκ και γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη στις 9 Απριλίου 1938. Ο Σταρκ στρατολογήθηκε στη C.I.A. στην περίοδο 1960-62, όταν εργαζόταν στο αμερικανικό Πεντάγωνο, ως βοηθός του υφυπουργού Άμυνας.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρείχε η ίδια η C.I.A. στον δικαστή Σαλβίνι, ο Σταρκ πέθανε στον Άγιο Φραγκίσκο στις 8 Μαΐου 1984. Ο Αμερικανός μυστικός πράκτορας, όπως θα δούμε πιο κάτω, έπαιξε δραστήριο ρόλο και στην Ιταλία των Ερυθρών Ταξιαρχιών και ήξερε πολλά για τις υπόγειες δραστηριότητες της C.I.A. πριν και μετά την απαγωγή του χριστιανοδημοκράτη ηγέτη Άλντο Μόρο. Ο θάνατός του απαλλάσσει τους ανωτέρους του από την υποχρέωση να απαντήσουν σε χιλιάδες δυο αδιάκριτες ερωτήσεις.

Σύμφωνα με τις καταθέσεις των άλλων μελών της Αδελφότητας, ο Σταρκ έγινε αμέσως δεκτός διότι γνώριζε τον ευκολότερο και πιο οικονομικό τρόπο για να παράγει κανείς λισεργικό οξύ αρίστης ποιότητας. Τόσο που γρήγορα αντικατέστησε τον Γουίλιαμ Μέλον Χίτσκοκ επικεφαλής της Αδελφότητας.

Σύμφωνα με όλες τις μαρτυρίες, ο Σταρκ είχε άριστες διασυνδέσεις σε κάθε γωνιά του κόσμου: μιλούσε 10 γλώσσες, ανάμεσα στις οποίες ήταν και τα Αραβικά και τα Κινέζικα. Και στους πιο στενούς συνεργάτες του δεν έκρυβε τις επαφές του με την C.I.A.

Όταν, το 1973, το F.B.I. και η αμερικανική υπηρεσία δίωξης ναρκωτικών B.N.D.D. κατάφεραν το τελειωτικό πλήγμα εναντίον της Αδελφότητας, ο πρώην αρχηγός Χίτσκοκ θα αποφασίσει να αποκαλύψει όλα όσα ήξερε για την οργάνωση. Και θα αποδειχτεί πως η συμμορία είχε στη διάθεσή της σε ελβετικές τράπεζες και στις Μπαχάμες ένα εκατομμύριο και 800 χιλιάδες δολάρια. Κατασχέθηκαν επίσης τρεισήμισι κιλά LSD, που αντιστοιχούν σε 40 εκατομμύρια δόσεις, μοιρασμένα σε τέσσερα εργαστήρια παραγωγής. Η Αδελφότητα είχε επίσης στην ιδιοκτησία της 546 εκτάρια στην Καλιφόρνια.

Ο Σταρκ όμως δεν συνελήφθη. Είχε από καιρό μεταφερθεί στην Ευρώπη, όπου φρόντιζε να διοχετεύσει το νέο ναρκωτικό. Το LSD, για την αλήθεια, είχε ήδη φτάσει στη Γηραιά Ήπειρο ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του '60. Αλλά ήταν ένα σπάνιο και μάλλον ακριβό ναρκωτικό που μπορούσε να αγοράσει κανείς σχεδόν αποκλειστικά και μόνο στο Λονδίνο των γιεγέδων και της Κάρναμπι Στρητ.

Ο Σταρκ αντίθετα έστησε χημικό εργαστήριο στις Βρυξέλλες και άρχισε από εκεί να κατακλύζει την ευρωπαϊκή αγορά. Ήδη το 1970, αναφέρει η δικογραφία του Ιταλού εισαγγελέα, το LSD πουλιόταν κι αγοράζόταν με μεγάλη ευκολία και σε προσιτές τιμές σε οποιαδήποτε νεανική πιάτσα της Ιταλίας. Κι όπως θα δούμε, διαπιστώθηκε πως εκείνη ακριβώς τη χρονιά ο Σταρκ κυκλοφορούσε, με μια από τις άπειρες πλαστές ταυτότητές του, στα αριστεριστικά περιβάλλοντα του Μιλάνου.

Στις 15 Φεβρουαρίου 1975 στην Μπολόνα η ιταλική αστυνομία συνέλαβε τον Σταρκ εντελώς τυχαία: διότι χρησιμοποιούσε δυο κλεμμένα αυτοκίνητα. Τότε ο πράκτορας της C.I.A. κυκλοφορούσε με αυθεντικό βρετανικό διαβατήριο που πι-

στοποιούσε τη νέα του ταυτότητα: ονομαζόταν Τέρενς Γουίλιαμ Άμποτ.

Ψάχνοντας στο διαμέρισμά του οι Ιταλοί αστυνομικοί διεπίστωσαν πως ο Σταρκ είχε δημιουργήσει στην Ιταλία ένα πραγματικό δίκτυο διακίνησης και διάδοσης ναρκωτικών, και προπαντός LSD. Όπως ανακαλύφθηκε σταδιακά, ο Σταρκ είχε αρχίσει να διοχετεύει το παραισθησιογόνο στα περιβάλλοντα της ιταλικής άκρας αριστεράς ήδη από το 1970. Τότε εμφανιζόταν και κυκλοφορούσε στο Μιλάνο ως Αλί Χουρή, Παλαιστίνιος φοιτητής.

Οι επαφές του όμως με τα περιβάλλοντα της ιταλικής άκρας αριστεράς δεν σταμάτησαν ούτε στη φυλακή. Ο Σταρκ δεχόταν στο κελλί του χρηματική υποστήριξη κατευθείαν από την C.I.A. (τα εμβάσματα τα υπέγραφε κάποιος κ. Σράντσερ, της *Manifaturers Hannover Trust Co.* του Φορτ Λη, εταιρεία που οι Ιταλοί караμπινιέροι θεωρούν της C.I.A.), καθώς κι επισκέψεις Αμερικανών διπλωματών. Ταυτόχρονα η σύζυγός του, η Χεντρίετα Αν Κάιμερ, αποφυλακίστηκε σχεδόν αμέσως και διορίστηκε καθηγήτρια Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο της Ουάσιγκτον.

Όλα αυτά δεν εμπόδισαν τον πράκτορα της C.I.A. να πλησιάζει στη φυλακή τους πολιτικούς κρατούμενους και να τους παροτρύνει να «εντείνουν την ένοπλη πάλη». Σύμφωνα με τις μαρτυρίες πρώην πολιτικών κρατουμένων στη φυλακή της Φλωρεντίας, ο Σταρκ κυκλοφορούσε στα κελιά κι έλεγε πως οι Ερυθρές Ταξιαρχίες πρέπει να κλέψουν πυρηνικά όπλα από τις αμερικανικές βάσεις στην Ιταλία για να «πλήξουν πιο αποτελεσματικά τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό».

Η κυριότερη επιχείρηση του Σταρκ στη φυλακή στράφηκε προς τον Ενρίκο Παγκέρα. Επρόκειτο για έναν νεαρό τρομοκράτη της αναρχικής ένοπλης οργάνωσης Επαναστατική Δράση. Ο Παγκέρα συνελήφθη στην πόλη Λούκα στις 19 Απριλίου 1978, κατά τη διάρκεια δηλαδή της απαγωγής του Άλντο Μόρο.

Ο Σταρκ κίνησε θεούς και δαίμονες για να τον βάλουν στο ίδιο κελλί με τον Παγκέρα. Γρήγορα του ομολόγησε πως είναι πράκτορας «κάποιας μεγάλης δύναμης», χωρίς να αναφέρει την C.I.A., η οποία «επιδιώκει να δημιουργήσει στην Ιταλία μια ισχυρή τρομοκρατική οργάνωση που να μην έχει μαρξιστικό χαρακτήρα». Η Επαναστατική Δράση, που είχε τις ιδεολογικές ρίζες της στον αναρχισμό, μπορούσε να παίζει αυτόν τον ρόλο.

Ο ίδιος ο Παγκέρα παραδέχτηκε, σε πολυάριθμες συνεντεύξεις του, πως ο Σταρκ ήταν «άριστα πληροφορημένος» για ό,τι συνέβαινε στην ιταλική άκρα αριστερά και υπερηφανευόταν για τις υψηλού επιπέδου διασυνδέσεις του με τους Παλαιστίνιους αντάρτες και τους μουσουλμάνους συμμάχους τους στον Λίβανο. Για να κερδίσει την εμπιστοσύνη του Ιταλού τρομοκράτη, ο Αμερικανός του έδωσε μάλιστα λεπτομερέστατο χάρτη με το στρατόπεδο εκπαίδευσης που είχε οργανώσει στο Μπααλμπέκ του Λιβάνου ο περιβόητος Παλαιστίνιος τρομοκράτης Αμπού Νιντάλ.

Ο Σταρκ παρέμεινε φιλοξενούμενος της ιταλικής δικαιοσύνης μέχρι τις 11 Απριλίου 1979. Δυο εβδομάδες αφότου αποφυλακίστηκε, ο Σταρκ δήλωσε στους караμπινιέρους πως η νέα του διεύθυνση είναι το αμερικανικό προξενείο στη Φλω-

ρεντία. Στις 17 Μαΐου ο δικαστής διεπίστωσε πως ο Αμερικανός έχει εξαφανιστεί και εξέδωσε νέο ένταλμα συλλήψεως. Αλλά το πουλί έχει πια πετάξει. Και πήρε μαζί του όλα τα μυστικά του.

Το LSD στην Ευρώπη δεν έφερε τα πολιτικά επακόλουθα που η C.I.A. ήλπιζε. Ιδιαίτερα στην Ιταλία η ψυχεδέλεια και γενικότερα η κουλτούρα «αντεργκράουντ» επηρέασαν ένα πολύ μικρό κομμάτι της εξεγερμένης νεολαίας. Μόνο γύρω στο 1979, μετά από μια δεκαετία σκληρών αγώνων, το κίνημα υπέκυψε κάτω από τα αδυσώπητα χτυπήματα της αστυνομικής καταστολής αφενός, και της τρομοκρατικής επίθεσης, αφετέρου. Μόνον τότε έκανε την εμφάνισή του ένας πολύ πιο επίφοβος και καταστρεπτικός εχθρός: Η ΗΡΩΪΝΗ